

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (3448) 2016 MAY – GEGUŽĖ 3 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

SAVOJI KALBA

„Maža garbė svetimomis kalbomis kalbėti, didi gėda savosios gerai nemokėti“, – tai populiarus, daugeliui žinomas kalbininkų paskleistas posakis, nurodantis lietuvių laikyseną kalbų atžvilgiu, o tai kartu ir įspėjimas savąją kalbą išlaikyti kaip galima grynesnę. Jonas Jablonskis, tas kūrybingas mūsų bendrinės kalbos tvarkytojas, drausmingas svetimžodžių šalintojas, naujadarų kūrėjas, kaip pažymima enciklopedijose, iš kaimiečių susižinojimo priemonės lietuvių kalbą padarė tobulą minčių bei jausmų reiškimo priemone. Tai įrodė sutvarkyta gramatika, sintaksė, sulietuvinintas žodynas. Jo sudėti tvirti pamatai laikosi ir laikysis. Visų mūsų pareiga saugoti, kad taip būtų. Pokyčių sukuriams vis labiau įsigalint paliečiama ir kalba, naudojant ar teisinant svetimžodžius, kurie kaip užnuodytos strėlės sminga ir silpnina kalbos kūną. Vis ir vis atsimintina, kad kalba nėra vien tik susižinojimo priemonė. Tai nugarkaulis, kurio pažeidimas silpnina visą tautos kūną. O svarbiausia, kad kalba – tai tauta. Sunaikink kalbą, sunyks ir tauta. Tuo reikia tikėti. Svetimos įtakos tautą paveiks greičiau negu spėtume apsidairyti. Tiesa, nelietuviškai kalbančių lietuvių, ypač išeivijoje, yra nemažai ir jų skaičius auga. Bet tai – ne kamienas, o tik lietuviškos šakelės – ir pražystančios, ir džiūstančios. Be jokių kitų požiūrių ir vertinimų, tautinę tapatybę vis dėlto labiausiai atskleidžia gimtoji kalba – kas esi, užtenka savąją kalbą prašnekti.

Nėra abejonės, kad kalba yra gyvas daiktas ir kaip toks reiškiasi ir kultūrą išlaikančiomis formomis. Kalbos gyvybę palaiko jos vartojimas, jos grynumas ir nuolatinė budinti kūryba. Reikmės iššaukia daiktus, daiktai – pavadinimus. Pastarieji turėtų būti savi, lietuviški, norint išlaikyti kalbą grynesnę. Deja, dabar dažnai atrodo, kad slenkame ne į tą pusę. Blogiausia, kad ta slinktis pateisinama išeities nebuvimu, tai yra, esame priversti priimti viską, kas svetimųjų brukama. Žinoma, taip lengviausia. Kyla klausimas, ko iš tikrųjų siekiama šitaip neatsakingai elgiantis savo kalbos atžvilgiu? Jonas Jablonskis, mylėdamas savo tautą ir kalbą, jau pačioje savo kaip kalbininko darbo pradžioje stengėsi ne tik lietuvininti žodžius, bet tobulinti, artinti glaudžiau prie prasmės. Pvz., vartotas žodis „įtalpa“ tapo „turiniu“, „sandarbininkas“ pavirto „bendradarbiu“. Sudarant iš tarmių bendrinę kalbą reikėjo pasirinkti pačius tinkamiausius tarimui ar rašybai žodžius. Populiari „bulbė“ žodyne įrašyta „bulvė“. Kyla klausimas, ar mūsų dabartiniai kalbininkai yra tokie jautrūs kalbos tyrinėtojai koks buvo J.Jablonskis? Esame turbūt daugiau nuolaidūs? Lyg nerūpėtų, kad artėjame prie žargoninės kalbos, per daug gerbti pradėjome „pasaulinę“ kalbą, tartum to ir užtektų. Tautos išlikimu besirūpindami turėtume tinkamą vietą surasti ir savajai kalbai. ČS

ŠIAME NUMERYJE

- Šiuolaikinė vergovė – žmonijos piktžaidzė – 2 psl.
- Pasirašyta svarbi sutartis – 3 psl.
- Gyvenimą įprasminantys ryšiai su gimtine – 4 psl.
 - „Talka“ pasidžiaugė gerais darbais – 5 psl.
 - V. Stanevičienė: "Plaudama indus diktudavau diktantą" – 8 psl.
 - Paroda Gyventi... – 11 psl.

Švelnumas. Skulptoriaus B. Zalenco skulptūra Kaune, Draugystės parke

Švelnumas iš niekur.
Lyg pienių antklodžių pūkas.
Lyg tavo ranka skaidri,
Lyg glosto, lyg skausmą nuima.
Kaip motina supa.

Ištirpdo liūdnas mintis
Ir pažada - skausmas baigsis.
Gyveniman ateini.
Gyvenimo dosniai atneši.

Daina Mickevičienė

DIDŽIAUSIAS TAUTOS TURTA

Kasmet gegužės 7-ąją Lietuvoje minima Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena. Sveikiname visus kalbančius, rašančius ir skaitančius viena iš seniausių kalbų pasaulyje – gimtąją lietuvių kalbą!

Po 1863-1864 m. sukilimo Rusijos imperijos valdžios įvestas draudimas europinės imperijos dalies gubernijose spausdinti, įvežti ir platinti lietuviškus (o taip pat ir latvių katalikų) leidinius lotyniškomis raidėmis. Tačiau pasipriešinimas lietuviško raidyno draudimui stiprėjo, Lietuvą knygnešių dėka užplūdo lietuviškos knygos, veikė slaptos mokyklos. Vilniaus generalgubernatorius S. Mirskis ir Kauno gubernatorius Veriovkinas medžioklės Lietuvoje metu įtikino carą Nikolajų II panaikinti draudimą, ir 1904 m. gegužės 7 d. draudimas buvo panaikintas. Spaudos draudimas skatino lietuvių tautinį sąjūdį ir anticarines nuotakas, tačiau smarkiai pristabdė kultūros raidą, nes buvo varžomi kiekvienos tautos brandumą liudijantys ženklai – kalba, knygų leidyba, spauda, laisvas žodis. Persekiotas, draustas lietuviškas žodis išlaikė ir sovietinius varžymus, šiandien lietuvių kalba ginama įstatymu, saugoma Konstitucijos. Bet ir dabar mūsų kalbai dar reikia gynėjų nuo bandymų ją susiaurinti, riboti, priimti svetimus ženklus ir žodžius. Kalbos sargyboje budi tėvai, perduodantys savo kalbą vaikams, mokytojai mokydami gramatikos taisyklių, visi viešosios raštijos žmonės – kalbininkai, žurnalistai, redaktoriai, rašytojai, siekiantys kalbos aiškumo, švarumo ir vaizdingumo. Tarp jų ir daug metų rašytiniu žodžiu savo mintis ir pasaulio matymo vaizdinius dėstantis rašytojas, žurnalistas Česlovas Senkevičius, daugiau kaip 25 metus dirbęs Tėviškės žiburių redaktoriumi, daugelio prozos knygų autorius. Praėjusių metų pabaigoje patyręs žodžių tvarkdarys atsisveikino

su nuolatinio darbu redakcijoje, bet nepaliko savo skaitytojų, kiekvieną savaitę savo rašiniuose aptardamas svarbias tautai ar bendruomenei temas – ačiū už tai !

Garbės generalinis konsulas Paulius Kuras š.m. kovo 9 d. rašytojui, Tėviškės žiburių redaktoriui Česlovui Senkevičiui įteikė Lietuvos seimo pirmininkės Loretos Graužinienės padėkos laišką ir plunksną už daugelį metų darbo, puoselėjant lietuvišką žodį

Ntr. R. Jonaitienės

Ilgus dešimtmečius Lietuvos kultūra, dėl sovietinės okupacijos buvusi padalinta, vėl tapo vientisa. Į tėvynę sugrįžo ir Česlovo Senkevičiaus rašiniai, knygos ir kiti archyviniai jo literatūrinės veiklos liudytojai. Apie šią rašytojo ir jo kūrybos kelionę namo pasakoja laiškas iš Pasvalio, kraštietės Vitalijos Kazilionytės rašinys. (4 psl.)

Šiuolaikinė vergovė – žmonijos piktžaidė

Ar iki 2030 m. Lietuvoje įmanoma sustabdyti prekybą žmonėmis?

Niujorke, Jungtinių Tautų būstinėje, balandžio 7 d. vyko konferencija *Prekybos žmonėmis sustabdymas iki 2030 metų: pasaulio partnerių vaidmuo panaikinant šiuolaikinę vergovę*. JT duomenimis šiandien modernioji vergovė yra pasauliniu mastu organizuotas nusikalstamas verslas, kasmet atnešantis \$150 mlrd. (JAV) nelegalaus pelno versle įkalinti (įvairiais duomenimis) nuo 21 iki 36 mln. žmonių, iš jų 75% dirba prievartinį darbą be jokio atlygio, 25% prievarta išnaudojami seksualiai. Didesniais ar mažesniais mastais neteisėtai, bet kiekvienoje valstybėje į ją įtraukti pažeidžiamiausi žmonės. Lietuva nėra išimtis.

Konferencijoje dalyvavo aštuonių valstybių JT misijų atstovai bei keli šimtai klausytojų. Lietuvai atstovavo užsienio lietuvių atstovai prel. E. Putrimas (katalikų sielovados delegatas lietuvių išeivijai, Kanada) ir N. Baumilienė (Kazickų šeimos fondas, JAV). Konferenciją kartu su Jungtinėmis Tautomis organizavo Šv. Mortos grupė, įsteigta 2014 m. ir pavadinta pagal popiežiaus Pranciškaus rezidenciją Vatikane. Renginio tikslas – sustiprinti ir derinti tarptautines pajėgas prekybai žmonėmis ir visokioms vergovės formoms stabdyti. Konferencijoje kalbėjo dvi dešimtys pranešėjų. Šioje apžvalgoje pateikiame pagrindines jų pranešimų mintis ir siūlymus.

Atpažinti vergovę ir ją sustabdyti – visų pareiga

James Cockayne iš JT universiteto kalbėjo: “Tikroji vergovės kaina išeina iš pavertimo vergu ribų, vergovė suteikia depresiją, nerimą, pažeidžiamumą būti vėl parduotam, ilgalaikį skurdą, aukų vaikai netenka priėjimo prie švietimo”.

Donna Hubbard, buvusi prekybos žmonėmis auka, pasakojo, kaip jos pagrobėjai ją laikė prostitucijos verge, kontroliavo bauginimais. Ji išsigelbėjo tik pakliuvusi į įkalinimo įstaigą, kai kalėjimo prižiūrėtojai įžvelgė joje ne nusikaltėlę, bet auką. Donna pristatė Tarptautinių oro linijų ambasadorių organizacijos veiklą, kurioje stiuardės mokomos, kaip tarp keleivių atpažinti prekybos žmonėmis aukas. Po pasisakymo Donna klausytojai, stovėdami ir su ašaromis akyse, palydėjo plojimais.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė lankėsi Jungtinėse Tautose 2015 rugsėjį, tada 193 JT valstybės narės pasirašė susitarimą iki 2030 vykdyti *Darnaų vystymosi programos 17 tikslų*. Kartu su dar kelių valstybių prezidentais, Nobelio premijos laureate Malala, aktoriais Daniel Craig ir Charlize Theron, muzikantu Stevie Wonder ir mokslininku Stephen Hawking, Lietuvos prezidentė nusifilmavo reklaminiame JT vaizdo įrašė. Tuomet prezidentė kalbėjo apie tikslą Nr. 8, kuris kviečia sukurti darnų ekonominį augimą, suteikiant galimybę dirbti, o nr. 8.7. – sustabdyti priverstinį darbą, šiuolaikinę vergovę, prekybą žmonėmis, vaikų darbą ir vaikų karinę tarnybą. Į šiuos tikslus atkreipti dėmesį ir juos įgyvendinti yra pakviesti visi: politikai, religinės ir nevyriausybinės organizacijos ir verslo atstovai, pilietinė visuomenė.

Balandžio 7 d. konferencija būtent atkreipė dėmesį į *Darnaų vystymosi tikslus* 8.7, 5.2 ir 16.2, kuriuose yra kalbama apie įvairias šiuolaikinės vergovės formas.

Kardinolas Vincent Nichols, Westminster archyviskupas ir Katalikų kunigų konferencijos Anglijoje ir Velse prezidentas, kurį popiežius Pranciškus įpareigojo vadovauti Šv. Mortos grupei, siekiant sujungti polici-

Konferencijoje dalyvavę Lietuvos atstovai prel. E. Putrimas ir N. Baumilienė JTO būstinėje Niujorke

“Pirmiausia reikia keisti mąstymą: žmonių galvojimą apie vienas kitą, ypač apie tuos, kurie skursta, neleisti jų išstumti už visuomenės ribų; ugdyti atjautą ir pagarbą kiekvienam žmogui, socialinę atsakomybę prieš pačius pažeidžiamiausius.”

jos ir kunigų darbą šiuolaikinei žmonių vergijai sustabdyti. “Šiuo metu Šv. Mortos grupėje yra 36 valstybės, paskutiniuosius prisijungusios buvo Lietuva ir Argentina 2015 m., – kalbėjo kardinolas. – Turime tvirtai įsipareigoti atstatyti kiekvieno žmogaus orumą, kuris būtų apsaugotas ir gerbiamas visomis aplinkybėmis; orumą, kuris nepriklauso nuo sugebėjimų ar statuso, bet kurio šaknis yra žmogaus būtyje, dieviškame žmogaus gyvenimo prade...” Kardinolas pasakojo, kaip Londono tikinčios moterys sugebėjo susitarti su *Scotland Yard* policija, ir ši neįtikėtina partnerystė policiją išmokė atpažinti aukas, ir ne tik jų nebausti, bet gelbėti, ir pagaliau bausti tikruosius nusikaltėlius.

Monique Villa, Thomson Reuters *Fondo vadovė*, pristatė fondo veiklą šioje srityje, išvardindama svarbius partnerius šiame darbe. Pirmia – bankai (Chase, City Group, TD Bank, Barkleys, Wells Fargo, WU, American Express, Bank of America) kartu su Manhatte vyr. advokatu ir T. Reuters fondu sudarė sutartį, pagal kurią galima tikrinti bankų pervedimus, įtariant prekybos žmonėmis veiklą. Antra – *Trust Women initiative* – suteikianti moterims, buvusioms vergėms, darbus ir padedanti tobulėti profesionaliai. Trečia – *TrustLaw* – advokatų tinklas, veikiantis 170 valstybių, kurie skiria savo paslaugas nemokamai (*pro bono*) be visų kitų atvejų ir prekybos žmonėmis atvejais. Ketvirta – visuotinis *Stop Vergovei* apdovanojimas (*Stop Slavery Award*) nuo 2016 lapkričio bus skirtas toms korporacijoms, kurios sutiks būti patikrintos, kad jokiose jos grandyse nėra naudojamas vergų darbas. Penkta – *Praneškite apie vergovę* – savaitinis seminaras žurnalistams šviečiantis, kaip atpažinti ir skelbti apie vergovės atvejus, pranešti apie nusikaltimus, žmogaus teisių pažeidimus, korupciją, verslo ir politikos istorijas. Šešta – rušiamas bendravimas su socialiniais tinklais, siekiant atpažinti prekybos žmonėmis atvejus juose.

Aktorė Mira Sorvino, Geros valios ambasadorė kovai prieš prekybą žmonėmis, jausmingai kalbėjo apie vėluojantį dėmesį aukoms, apie tai, kad šiai milžiniškai problemai spręsti yra skiriama per mažai lėšų. Aktorė pasakojo apie CNN Laisvės projektą (*Freedom Project*), skirtą šiuolaikinei vergovei įveikti.

Sesuo Imelda Poole, vadovaujanti RENATE (Europos tikinčiųjų bendrija kovai prieš prekybą ir išnaudojimą) papasakojo apie tikinčiųjų moterų darbą 24 Europos valstybėse, užkertant kelią vergovei, padėti joms atgauti savivertę ir vėl sugrįžti į visuomenę. Trumpame ruošiamame vaizdo įrašė “Pakviestas suteikti balsą bebaliams” yra ištrauka ir apie išnaudotą mergaitę Lietuvoje. Imelda išvardijo ir atkreipė dėmesį į tris punktus: 1. Paklausą. Turi būti įstatymiškai įteisinta, kad būtų kriminalizuojami nusikaltėliai, bet ne aukos. 2. Atkreipti dėmesį į papirkinėjimą, kuris sudaro sąlygas prekybai žmonėmis. 3. Atkreipti dėmesį į kriminalinę veiklą internete, kuri skatina prekybą žmonėmis.

Transatlantinė prekyba žmonėmis buvo pasmerkta 1864 m. aktu JAV, tačiau taip niekada ir nesustabdyta. “Tai nėra naujas fenomenas, mūsų tautoje vergovė nebuvo išnaikinta jau 500 metų (...), – kalbėjo Kenijos ambasadorius JT **Macharia Kamau**, – Jungtinėms Tautoms truko 70 metų išdrįsti pastatyti paminklą vergovei JT kieme (NY), paskutinius 10 metų šiam paminklui

Konferencijos dalyviai žiūri dokumentinį filmą apie Lietuvos mergaitę, kurią į vergiją pardavė jos brolis, ir kitas aukas

buvo labai priešinamasi. Prekybos žmonėmis klausimai turi galias šaknis mūsų psichologijoje, išreikštoje rasizme, mizoginijoje (neapykantoje moterims), baisiaame išankstiniame nusistatyme. Bedarbystė, socialinė ir lyčių nelygybė, klimato kaita – visa tai tiesiogiai stumia žmones į vergiją...”

Laiške konferencijai per archyviskupą Auza popiežius Pranciškus rašė: “Dėkoju Jums ir Šv. Mortos grupei už pastangas, organizuojant šią konferenciją, valstybėms narėms, vyriausybėms, pilietinėms ir religinėms organizacijoms, kovojančioms su šiuo nusikaltimu prieš žmoniją.

Nukelta į 3-ią psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), **\$135** (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), **\$155** (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), **\$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, **\$125** – rėmėjo, **\$165** – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **redaktorės pad.** – Rima Žemaitytė-De Iulii, **maketuotoja** – Akvilė Minkevičienė, **administratorė** – Aušra Trussow. Tinklalapis www.tevzib.com – **redaktorė** Andrea Benotaitė
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

Pasirašyta svarbi sutartis

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke dalyvavo Klimato kaitos susitarimo pasirašymo iškilmėje. Teisiškai privalomas 171 valstybės susitarimas dėl klimato kaitos mažinimo buvo pasiektas pernai gruodį Paryžiuje vykusioje JT konferencijoje ir pasirašytas Žemės dieną Niujorke. Klimato kaitos susitarime visos šalys įsipareigoja imtis ilgalaikių veiksmų sumažinti šiltnamio būvį sukeliančių dujų išmetimą į aplinką bei užtikrinti, kad

tuo tarpu mūsų ekonomika išaugo 30%. Taip pat Lietuva sparčiai padidino atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą. Šiomet Lietuvoje 24% energijos bus išgauta iš atsinaujinančių šaltinių – tai yra daugiau negu ES užsibrėžtas tikslas.

Lietuvos vadovė atkreipė pasaulio vadovų dėmesį ir į tarptautinių saugumo reikalavimų neatitinkančios Astravo atominės elektrinės statybas bei ES priklausomybę nuo „Gazprom“ didinančio dujotiekio „Nord Stream 2“

Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė Paryžiuje pasirašo susitarimą dėl klimato kaitos mažinimo priemonių

pasaulinės temperatūros didėjimas būtų daug mažesnis nei 2 laipsniai. Pasirašymo iškilmėje kalbėdama prezidentė pabrėžė Lietuvos patirtį – mūsų valstybė yra aiškus pavyzdys, kad spartus ekonomikos augimas ir energinis saugumas yra įmanomas, nedarant žalos aplinkai. ES valstybės yra įsipareigojusios iki 2030 metų ne mažiau kaip 40% sumažinti į orą išmetamų šiltnamio būvį sukeliančių dujų kiekį. Lietuva šių dujų išmetimą į aplinką jau yra sumažinusi 58%. Per pastaruosius 25 metus Lietuvos išmetamų šiltnamio būvį sukeliančių dujų kiekis sumažėjo beveik 60 %,

projektą, dėl kurio net 9 ES valstybės, tarp jų ir Lietuva, kreipėsi į EK pirmininką.

Pasak prezidentės, nesaugi branduolinė energija neturi nieko bendro su švarios energijos strategijos dalimi. Branduolinės avarijos padariniai paveiktų daug daugiau negu vieną valstybę, užteršimo pavojus kiltų ištisiems regionams, todėl visi branduolinės energijos projektai turi būti įgyvendinami laikantis tarptautinės teisės, skaidriai ir bendradarbiaujant su kaimyninėmis šalimis.

Inf. ir ntr. iš tinklalapio LR prezidentė

Šiuolaikinė vergovė – žmonijos piktžaizdė

Jungtinių Tautų organizacijos būstinės Niujorke kieme pastatytas paminklas vergovės aukoms

Atkelta iš 2-o psl.

Pergalvojant daugialypius klausimus, kurie yra moderniosios vergijos ir prekybos žmonėmis sudėtyje, kviečiu jus stiprinti bendradarbiavimą ir bendravimą. Jis yra būtinas, baigiant kančią vyrų, moterų ir vaikų, kurie šiandien yra paversti vergais ir parduodami tarsi prekė. Tik tokiu būdu sprendimai ir įspėjamosios priemonės leis šį klausimą spręsti kiekviename visuomenės lygmenyje. Savo aptarimuose, tikiuosi, matysite priešakyje kiekvieno

žmogaus savigarbą ir savo veikloje pripažinsite tarnystę patiems skurdžiausiems ir atmetiems visuomenės, kurie per dažnai yra pamiršti ir be-balsiai. Norėdamas užtikrinti Jus ir visus dalyvaujančius, kad Katalikų bažnyčia yra įsipareigojusi kovoti prieš šį nusikaltimą ir rūpintis visomis jo aukomis, aš duodu savo maldos pažadą, kad Viešpats laimintų ir vadovautų Jūsų pastangoms. ”

Ką galite padaryti jūs?

Daugelyje pasaulio vietų žmonių skaičius išaugo

greičiau negu ekonomika, žmonės bėga iš skurdžių vietų į turtingesnes, iš gamtos stichijų ar karo nusiaubtų į saugesnes, nusikaltėliai taikosi į šiuos pažeidžiamiausius žmones. Dėl didžiulio jėgos – valdžios įtampos vyksta žmonių pavergimas ir išnaudojimas, sukūręs pasaulį, kuris yra be teisingumo ir darnos. Tai nematomas nusikaltimas, kuris privilejoja žmones žadant geresnį gyvenimą, kuris atima iš žmonių orumą ir paverčia juos prekėmis.

Vergovei sustabdyti reikia kiekvieno iš mūsų dėmesio. Nematai aplink vergų? Atidžiau pasižiūrėk į tai, ką perki. Nori pigių prekių – suprask: jas gamina arba pristato vergai. Pasidomėk, paskaityk apie korporacijas, kurias remi pirkdamas jų gaminius; ar jų produktai yra su ženklų “pagaminta be vergų”. Gyveni Lietuvoje? Perki perpardavimo įstaigose, pigių prekių parduotuvėse? Pasidomėk, iš kur gaunamos prekės? Didelė tikimybė, kad jas vagia Vakarų Europoje vergais paversti lietuviai vaikai.

Parengta pagal katalikiškąją spaudą

Žinios iš Lietuvos

PATAISOMS NEPRITARTA

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė grąžino Seimui pakartotinai svarstyti Baudžiamojo kodekso pataisas, kurios varžo žodžio laisvę, pamina pamatinius demokratijos principus ir sukuria prielaidas nepagrįstam žurnalistų baudžiamajam persekiojimui.

Su prašymu nepritarti šioms pataisoms kaip keliančioms grėsmę žodžio laisvei bei prieštaraujančioms Lietuvos teismų ir Europos Žmogaus teisių teismo įtvirtintiems žurnalistų apsaugos principams, į prezidentę kreipė-

si kelios dešimtys valstybinės ir regioninės žiniasklaidos atstovų.

Prezidentės teigimu, Seimo priimtose Baudžiamojo kodekso pataisose varžo žiniasklaidos teises, apriboja visuomenės interesą bei didina teismų uždaramą. Tokios įstatymo pataisos taip pat sukurs prielaidas piktnaudžiauti neviešų posėdžių teise – ypač tais atvejais, kai bus siekiama nuo žiniasklaidos ir visuomenės nuslėpti rezonansines bylas, susijusias su viešais asmenimis.

SVARBIOS PAREIGOS LIETUVOS MOKSLININKEI

Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pavaduotoja ir Humanitarinių ir socialinių mokslų komiteto pirmininkė prof. Rūta Petrauskaitė išrinkta Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros konsorciui priklausančios bendros kalbos išteklių ir technologijų tinklinio junginio „Clarín Eric“ generalinio susirinkimo prezidentė. Prezidentu renkamas valstybinės institucijos atstovas „Clarín eric“ gen. susirinkime dvejų metų terminui. Šias pareigas prof. R. Petrauskaitė perims iš Vokietijos mokslo ir švietimo ministerijos atstovės Helge Kahler nuo gegužės 1 dienos.

CLARIN ERIC (*Common Language Resources and Technology Infrastructure Network, European Research Infrastruc-*

ture Consortium) yra viena iš didžiausių mokslinių tyrimų telkinių ir didžiausia Europos humanitarinių ir socialinių mokslų (HSM) srityje. CLARIN ERIC teikia galimybes visų, ypač HSM, sričių Europos tyrėjams lengvai pasiekti įvairaus pobūdžio skaitmeninius tekstynus ir kalbos duomenų bankus, rankraštinius, garso bei vaizdo archyvus, nepriklausomai nuo to, kur jie yra ir šiuolaikiškėmis informacinėmis technologijomis visapusiškai naudotis jais atliekant mokslinius tyrimus. CLARIN ERIC vienija 17 narių. Lietuva ja tapo 2014 metais, į ERIC įsijungus elektroninių lietuvių kalbos išteklių infrastruktūrai „E-lin-gua“ (CLARIN-LT).

LIETUVIO IŠRADIMAS TARNAUS SVEIKATOS LABUI

Lietuvos mokslininkas ir išradėjas prof. A. Ragauskas

Lietuvos mokslininkas ir išradėjas profesorius Arminas Ragauskas, kartu su bendraminčiais patentavęs neinvazinį galvosspūdžio matavimo būdą, kartu su kitais kandidatais pristatytas 2016-ųjų Europos išradėjo apdovanojimui gauti.

Šį svarbų apdovanojimą įsteigęs Europos patentų biuras pristatė lietuvių kartu su dviem kitų valstybių mokslininkais išradimų smulkiajam ir vidutiniam verslui skyriuje. Išrastas ir patentuotas ultragarsinis galvosspūdžio matuoklis gali būti taikomas daugelyje medicinos sričių bei

padėti išspręsti astronautų regos sutrikimų problemą, su kuria jie susiduria ilgos trukmės kosminių skrydžių metu.

“Prietaisai, kuriuos yra išradęs Arminas Ragauskas, leidžia be invazijos į smegenis matuoti galvosspūdį, kas iki šiol nebuvo įmanoma. Tai gydytojams suteikia galimybę laiku pradėti gydymą, galintį išgelbėti paciento gyvybę,” – pristatydamas kandidatus Europos išradėjo apdovanojimui kalbėjo Europos patentų biuro prezidentas Benoît Battistelli.

A. Ragauskas daktaro laipsnį matavimo mokslų srityje KTU įgijo 1969 m. Mokslininkas tame pačiame universitete 1993 m. įkūrė Telematikos mokslo laboratoriją, kurioje plėtojo pramoninių matavimų ir žmogaus smegenų fiziologinių matavimų bei stebėsenos technologijas. A. Ragauskas yra parašęs 91 mokslinį straipsnį ir gavęs išradimų pažymėjimus ar patentus daugiau kaip 150 išradimų. Jis šiuo metu vadovauja KTU Sveikatos telematikos mokslo institutui. Intrakranijinio slėgio arba galvosspūdžio matavimo prietaisą profesorius A. Ragauskas sukūrė kartu su bendradarbiais mokslų daktarais Gediminu Daubariumi ir Algiu Džiugu.

Pagal Lietuvos spaudą parengė **S. Katkauskaitė**

Gyvenimą įprasminantys ryšiai su gimtine

Vitalija KAZILIONYTĖ

Švenčiame gražią sukaktį – jau 15 metų mūsų biblioteką sieja ryšiai su kraštiečiu rašytoju Česlovu Senkevičiumi.

Ilgai nenujautėme, kad anapus Atlanto, Toronte, išeivijos lietuvių savaitraščio *Tėviškės žiburiai* redakcijoje darbuojasi mūsų kraštiečio Česlovas Senkevičius, pasaulį išvydęs 1921 m. sausio 2 d. Joniškėlyje, geležinkelio stoties viršininko Mečio Senkevičiaus ir joniškėlietės Veronikos Bekerytės šeimoje. Istorinės pervartos jį, kaip ir daugumą mūsų tautiečių, nubloškė į Vokietijos DP stovyklas, vėliau – į Kanadą, Torontą. Bet gimtinė visuomet keliavo su autoriaus kūryba, neužmirštamais močiutės Daratos Baltaragytės-Bakerienės pasakojimais apie gimtąjį Joniškėlį. Kūrybos žmogus, žurnalistas, rašytojas, spaustuvininkas, leidėjas, dirbęs lietuviškose spaustuvėse „Time Press Ltd“, „Litho Art Ltd.“, o 1989 m. jaučiai įsikūręs *Tėviškės žiburių* redakcijoje. Vieną dieną į redakciją nukeliavo savojo žmogaus ieškantis mūsų laiškas. Netrukus jau skaitėme viltingą atsiliepimą. Tai ir buvo lemtingas gimtinės durų atvėrimas, bičiulystės ryšių pradžia. Pirmajame laiške mielai prisipažino esąs kraštiečio ir pažadėjo po truputį siųsti savo rankraščius. Kartu su laišku atsiuntė ir pirmąją savo knygą *Ketvirtoji upė*, kurioje yra ir gimtojo krašto vaizdų.

Nuo 2001 m. iki šiandien keliauja Česlovo Senkevičiaus gyvenimo ir kūrybos liudijimai į Pasvalį. Keliauja, nes tik taip suvokiama jo paties laiške tiksliai apibrėžta gyvenimo esmė: *pradėti ryšiai papildė gyvenimo turinį ir bent tuo tarpu sunkiau įsivaizduoti, kad to viso nebūtų. Tegu dabar tie rankraščiai pabūna Jūsų archyvuose, man atstovaujantys, negrįžtančiam, bet ten esančiam.* Tai ir atstovauja įvairiausi kūrybos liudijimai: apsakos, novelės, satyros, eilėraščiai, recenzijos, paskaitos, atskiruose sąsiuvinuose rašytos dramos, vaizdeliai, vaidinimėliai, skirti pokariu Vokietijoje gyvavusių gimnazijų moksleiviams. Vieno tokio 90-ies lapų rankraščio pirmajame lape įrašyta: *po daugelio metų gyvenimui baigiantis, šį mano gimnazistų Vokietijoje vaidintą kūrinių skiriu gimtojo Joniškėlio 400 metų sukakčiai paminėti.* Didžiausios apimties kūriniai: apysaka *Savižudys* – 356 lapai, *Vaikystės*

draugai – 10 sąsiuvinų. Visa kūryba – originalai, rašyti ranka. Didžioji dalis – pokario metų. Tai ryškus liudijimas, kaip ir kuo gyveno kūrėjas tuo sudėtingu priverstinės tremties laikotarpiu, kai keliai į tėvynę jau buvo užkirsti.

Svarbu ir popierius, skirtas kūriniams: dažniausiai tai plonyčiai persišviečiantys lapai arba Vokietijos įstaigų blankai, arba to meto pačių lietuvių leisti mokykliniai sąsiuviniai. Pokario Vokietijos metus liudija ir įvairūs konspektai, santraukos, kurių reikėjo dėstant lietuviškose gimnazijose. Česlovą Senkevičių kaip žurnalistą pristato jo paties įvardyti įvairūs žurnalistiniai „gabalai“: straipsniai *Tėviškės žiburiams*, kitiems išeivijos leidiniams, knygų, vaidinimų recenzijos, renginių apžvalgos. Nėlieka pamiršta ir skautiškoji gyvenimo pusė: tos veiklos rašiniai, vaidinimėliai, nuotraukos, kita skautiška dokumentika „išduoda“ kūrėją ir kaip prisiekusį skautą. Įstojusį į šią organizaciją dar Ukmėrgės gimnazijoje, ilgą laiką išeivijoje redagavusį *Skautų aidą*.

Archyve nemaža dalis tenka korespondencijai – dovanoti daugelio išeivijos veikėjų laišakai įvairiomis temomis. Polinkį į kūrybą puikiai dokumentuoja kartu su kitais rankraščiais sugrąžinti laišakai vaikystės draugui Juozui Grimskiui. Prie viso šito prisišlieja ir asmens dokumentai, lietuvių rašytojų draugijos 2004 m. literatūrinės premijos įteikimo dokumentai, kiti apdovanojimai. Vaizdžiai gyvenimą iliustruoja gausus fotografijų archyvas – vaikystės, jaunystės, pokario Vokietijos, Kanados laikotarpiai.

Buvo ir pats Česlovas Senkevičius atvykęs į Pasvalį, gimtąjį Joniškėlį. Teko būti ir liudininkais tos egzistencinės aki-vaizdos su vieta, kur prieš daugelį metų jam buvo lemta ateiti į pasaulį ir kuri neprisimenama, nes ten tik kūdikystės laikas tepraleistas. Turbūt daug sudėtingiau pačiam susitikti su gimtine nei autobiografinėje miniatiūroje rašyti: *Kaip čigono vaikas vežiotas iš vietos į vietą stropiai rinkau tuos vaizdus, gerbiau ir labai norėjau juos išsaugoti. Savo gimtojo Joniškėlio neatsimenu. Tik močiutė apie jį vis pasakodavo, kad tenai gyvenęs labai geras dvarininkas Karpis, visų mylimas garsus gydytojas Petkevičius, kad gale miestelio kazokai kovėsi su vokiečiais, kad švytravę kardai ir plieniniai vokiečių šalmų, kad paskui vokiečiai rinkę miestelio vyrus žuvusiems kariams laidoti, kad vėliau,*

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje Lietuvos valstybinės Martyno Mažvydo bibliotekos Lituanistikos tyrimų skyriaus vadovė Jolanta Budriūnienė konferencijoje pristato atvežtą parodą *Lietuviškoji leidyba Vakarų Europoje (ntr. apačioje). 1944-1952*; dešinėje – to paties Lituanistikos tyrimo skyriaus metodininkė-tyrėja dr. Dalia Cidzikaitė pristatė knygą Č. Senkevičiaus *Dvylika metų*. Čia taip pat buvo surengta 95-tąjį gimtadienį minėjusiam rašytojui skirta paroda *Ryšiai susibėga į gimtąjį kraštą*.

Lietuvai susitvėrus, karininko Stapulionio vadovaujamas mirties batalionas vijo bolševikus... O pasakojimas apie baltus Mažupės akmenėlius visada apvainikuodavo visas kitas istorijas.

Beveik prie kiekvieno rankraščio pridėtos nuorodos, panašios į šią: *Čia tokia meilės istorijukė, rašyta belaukiant karo pabaigos ir norint atkurti netolimos praeities gyvenimą, jame nors kuriama vaizdais vėl pabūti. Jei jūsų rankraštynui tinka, pasilaikykite.* Per keletą bendravimo metų susikauptė per 100 mūsų ryšių liudininkų – laiškų. Tai jau irgi tampa tam tikru tyrinėjimo objektu. Pagalvoji, kaip nuostabu, kad dar esama žmonių, kuriems ranka rašytas laiškas – šventas dalykas. Ar turėtų tokią pat vertę šimtas elektroninių žinučių...

Akivaizdžiausias ryšių patvirtinimas – bibliotekai dovanotas kūrybos ir gyvenimo liudijimų archyvas. Knygas *Dvylika metų* ir *Trys iki šimto* Česlovas Senkevičius patikėjo išleisti bibliotekai. Tai dovana Pasvalio kraštui ir visai Lietuvai. Buvome knygų platintojais bibliotekoms ir žmonėms.

Knyga *Dvylika metų* – naujas dvylikos metų gyvenimo tiltas tarp išeivijos ir Lietuvos, tarp Toronto ir gimtojo Pasvalio krašto. Tai dar vienas paliudijimas, kaip toji Antuano de Sent Egziuperi pripažinta vienintelė tikra vertybė – ryšiai tarp žmonių – susibėga į knygą.

Tie žmogiškieji ryšiai ir yra svarbiausias dalykas šiame šaltame skaitmeniniame amžiuje. Nebegalintis grįžti į savo gimtąjį kraštą žmogus būtent

ryšiuose įžvelgia esminę gyvenimo prasmę, metafizinį grįžimą.

Dar kartą nuoširdžiai dėkoju už Jūsų žymių pagalbą leidžiant Dvylika metų ir darant viską, kad mieliems kraštiečiams atrodyčiau grįžtančiu į savo gimtąjį kraštą. Mano grįžimas – raidės, žodžiai, sakiniai – taip gali atrodyti, nes matomi. Iš tikrųjų aš visada jaučiausi esąs tarp Jūsų. Ir tai man buvo daugiau kaip kasdienė duona, daugiau kaip Dievo gėrybės – taip įprasminamas gyvenimas.

Ryšiai su gimtuoju kraštu nuskamba kiekviename laiške: *Tegu vienodu ritmu tęsiasi ir mūsų ryšiai, per kuriuos jaučiu bent šiojį tokių praradimo laimėjimą. Ir vėl: Ryšiai su Jumis – man kaip antras gyvenimas.*

Vakar gavau du egzempliorius „Šiaurietiško atsivėrimo“ ir du laiškus. Visa tai kaip nelūžtanti mūsų ryšių grandinė. Maloniai nustebau pamatęs save net šešiuose leidinio puslapiuose, tarsi surikiuotas su žymūnais, kokių nesijaučiu nei buvęs, nei esąs – atsakas į Šiaurietiškuose atsivėrimuose spausdintą knygos Dvylika metų recenziją ir knygos fragmentus.

Maloniai nustebino dovanota naujausia knyga – satyriniai eilėlavimai *Devyni amatai*. Išleista Kanadoje. *Jums siunčiama knygutė atsirado, kai mano „Tėviškės žiburių“ bendradarbė ragino tai padaryti. Nuo mažumės mėgau paeiliuoti, satyriškai į daiktus ar įvykius pažiūrėti, tikėdamas, kad šitaip išsakyta tiesa yra tikresnė, – tokie knyga palydintys žodžiai iš laiško.*

Laiškuose nuskamba viltis turtinti dovanotą archyvą: *Ramūnė Jums pasiuntė mano rašinėlį su nuotraukomis. Vis šis tas apie barakus ir švietimą. Po Naujų metų turėsiu daugiau laiko iš savo archyvų parinkti ką nors daugiau apie veiklas Vokietijoje. Supratau, kad tai Jums įdomu ir reikalinga.*

Tai gi gera žinoti, kad ryšiai tęsis, archyvas turtės naujais dokumentais. O tai, kad esame dvasinė atrama savo kraštiečiui, kad mūsų bibliotekai patikėjo savo įvairovę, vertė išsiskiriantį archyvą ir yra didžiausia mūsų darbo prasmė.

Pasvalys

“Talka” pasidžiaugė gerais darbais

Hamiltono „Talkos“ kredito kooperatyvo 61-asis metinis ataskaitinis susirinkimas įvyko balandžio 2 dieną Jaunimo salėje (48 Dundurn gatvėje). Susirinkime dalyvavo 86 kooperatyvo nariai. Kooperatyvo valdybos pirmininkas Marijus Gudynas, pradėjęs susirinkimą, pasveikino visus susirinkusius ir paskelbė darbotvarkę. Kalbėtojas pristatė į susirinkimą atvykusius svečius: Toronto „Paramos“ kredito kooperatyvo pirmininkę Ritą Urbonavičiūtį, sekretorių Darių Ross, Prisikėlimo kredito kooperatyvo pirmininką Jurgį Valaitį, vicepirmininką Marių Rusiną, valdybos narį dr. Arūną Pabedinską ir kredito skyriaus vedėją Violetą Ramanauską. Susirinkime taip pat dalyvavo D.I.C.O. atstovas ir „Talkos“ revizorius Jim Lane.

Susirinkimo dalyviams 2015 m. metinio susirinkimo protokolas buvo pristatytas raštu lietuvių ir anglų kalbomis. Tylos minute buvo pagerbti 24 mirę „Talkos“ nariai. Susirinkimo vedantysis M. Gudinskas padėkojo Algiui Enskaičiui už jo pastangas padidinti kooperatyvo narių indėlių draudimą nuo \$100,000 iki \$250,000.

„Talkos“ vedėjas Ray Sakalas savo pranešime džiaugėsi labai sėkmingais finansiniais metais.

Per juos kredito kooperatyvo kapitalas didėjo ir dabar jau siekia daugiau kaip \$100 mln.

Stasys Kareckas pristatė naujuosius valdybos narius Vaidotą Vaičiūną, Eric Gocentą ir pirmą kartą „Talkos“ istorijoje išrinktas dvi moteris Lisą Lattanzi ir Karoliną Zanon.

Algis Enskaitis perskaitė sėkmingų kandidatų, gavusių „Talkos“ stipendijas, vardus. Pinigines dovanas gavo Kazimieras Žilvytis, Margot Lattanzi, Katie Bartninkas, Andrina Verbickas, Brock Giedraitis, Farren Giedraitis, Kyle Giedraitis, Lauren Veronika Kalvaitis, Jesse Tomas Kochanka, Audrey Liškauskas, Tyn Pringle, Paulius Rudinskas, Jonas Zubas.

“Talkos” kredito kooperatyvo valdyba pasveikino ir apdovanojo savo darbuotojus, per 20 darbo metų daug prisidėjusius prie kooperatyvo finansinės sėkmės. Buvo padėkota Juozui Gedriui, Antanui Gudinskui, Antanui Jusiui, Bernardui Mačiui, Tomui Kochankai, Gailiui Senkui, Loretai Stankus.

Taip pat buvo padėkota Danutei ir Bernardui Mačiams už kavą ir saldumynus, kuriais buvo pavaišinti susirinkimo dalyviai. Susirinkimas baigėsi sėkmės išbandymu – loterija.

EG

Mama, matematikė, mokytoja

Balandžio 25 d. Briuselyje Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos instituto profesorei Valentinai Dagienei įteiktas Europos skaitmeninio pasaulio moters apdovanojimas. Šiuo apdovanojimu siekiama įvertinti reikšmingą moterų indėlį į kompiuteriją ir skaitmeninio pasaulio plėtrą, pabrėžti novatoriškų įgūdžių plėtojimą nuo pat mažens, paskatinti kūrybiškumą aukštosiose technologijose ir jaunajai kartai parodyti sektinus pavyzdžius, kurie įkvėptų karjerą rinktis IT srityje. Mokslininkė

informatinio mąstymo konkursą „Bebras“. Jis vyksta 50 pasaulio valstybių. Pernai šis konkursas pritraukė apie 1,5 milijono vaikų. Praėjusiais metais Europos sąjunga „Informatics Europe“ paskelbė daugiau kaip prieš dešimtmetį Lietuvoje gimusį konkursą „Bebras“ geriausia 2015 metų ugdymo veikla. „Bebro“ steigėjai Vilniaus universiteto profesorei Valentinai Dagienei ir nuolatiniam talkininkui dr. Wolfgang’ui Pohl’ui iš Vokietijos buvo įteiktas specialus apdovanojimas Vienoje vykusiame „Informatics Europe“

Prof. Valentina Dagienei (antra iš dešinės) 2015 m. įteiktas apdovanojimas už kompiuterinio raštingumo programą – konkursą „Bebras“

itin nusipelnė informatikai ir IT plėtrai tiek mūsų valstybėje, tiek jos ribų. Už tai ji įvertinta daugybe valstybinių ir tarptautinių apdovanojimų: Lietuvos Mokslo premija, aukso medaliu už indėlį į Europos informatikos mokymą, Lietuvos IT pramonės apdovanojimu už išskirtinį indėlį į informacines technologijas, pelnė sąjungos „Informatics Europe“ geriausios ugdymo praktikos 2015 m. premiją, išskirtinį pasaulinės IT sąjungos WITSA apdovanojimą.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, VU profesorė suprato, kad į bendrojo ugdymo mokyklų programas reikia įjungti informacines technologijas, taip paskatinant vaikus domėtis jomis ir ypač informatika. Tam profesorė 2004 m. sumanė patrauklų būdą – informatikos ir

metiniame renginyje. „Microsoft“ tyrimų skyrius (JAV) skyrė 5,000 eurų piniginį prizą.

Penkių vaikų mama prof. V. Dagiene skatino tautiečius dalyvauti Lietuvos programavimo konkursuose, tarptautinėse informatikos olimpiadose, keletą kartų Lietuvoje surengė Baltijos jūros regiono valstybių informatikos olimpiadą, įsteigė du tarptautinius mokslo žurnalus *Informatics in Education* ir *Olympiads in Informatics*, yra parašiusi daugiau kaip 200 mokslinių darbų, 60 informatikos vadovėlių ir mokomųjų knygų, daugiau kaip 100 metodinių straipsnių. Keletas vadovėlių pripažinti geriausiais ir apdovanojami. Europos skaitmeninio pasaulio moters apdovanojimus organizuoja Europos komisija kartu su Europos Moterų ir technologijų centru.

Inf.

Kanados įvykių apžvalga

APIE KANADOS BIUDŽETĄ

Federacinis biudžeto trūkumas nebus toks didelis, kaip buvo numatyta liberalų.

Naujoje federacinės vyriausybės biudžeto ataskaitoje teigiama, kad per 5 metus valstybės biudžeto trūkumas padidės \$90.8 bln., t. y., mažiau, negu buvo numatyta (\$113.2 bln.).

Nepriklausomi ekspertai teigia, kad federacinės vyriausybės biudžeto trūkumas 2016 m. bus \$20.5 bln. o ne \$29.4 bln. kaip buvo numatę liberalai.

Konservatorių atstovė Rona Ambrose pareiškė: “Galime patvirtinti du dalykus: liberalų biudžetas netikslus ir konservatorių išlaidos buvo mažesnės negu pajamos”.

Finansų ministeris Bill

Morneau gina liberalų suplanuotą biudžetą ir teigia, kad ekonomistai bus neteisūs, kaip jie buvo neteisūs ir anksčiau. “Mums malonu pranešti, kad biudžeto pareigūnas Jean-Denis Frechette pareiškė, jog mūsų investicijos padės augti ekonomikai”, – pasakė jis.

Liberalai panaikina konservatorių numatytą pensinio amžiaus didinimą nuo 65 iki 67 (tai padaryti buvo numatyta iki 2023 m.). Tai kainuos \$11.2 bln. 2029-2030 m.m. – pirmaisiais metais, kai šis planas būtų visiškai įgyvendintas. Jeigu pensinis amžius būtų padidintas, kaip siūlė konservatoriai, iki 2064-2065 m.m. federacinės vyriausybės biudžete trūkumų visai nebėtų.

PARYŽIAUS SUSITARIMAS

Žemės dienos proga Kanados premjeras Justin Trudeau su kitais pasaulio vadovais Paryžiuje pasirašė susitarimą dėl klimato šilimo sustabdymo. Dabar reikės jo laikytis, o Kanadai sumažinti šiltnamio būvį sukeliančių dujų išmetimą 30% iki 2030 m. kol kas yra neįmanoma. Federacinė vyriausybė prašo visų, turinčių minčių, patarimų, kaip tai pa-

daryti, rašyti į tuo tikslu sukurtą tinklalapį www.canada.ca/climateaction.

J. Trudeau JT Generalinės Asamblėjos salėje sakė: “Šiandien pasirašydamas aš pažadu, kad Kanada ieškos būdų, kaip tai padaryti”. Šis dokumentas įsigalioja, kai jį pasirašo 55 valstybės, kurios visos kartu atsakingos už 55 % pasaulio taršos.

SAULĖS BATERIJOS ANT STOGŲ

Žemės dienos proga elektros verslovė pristatė savo saulės energijos panaudojimo programą, kurios dėka įrengiamos fotoelektrinių (PV – photovoltaic) sistemos gyvenamosiose ir prekybos paskirties vietose. Tai dar vienas pasiūlymas ir dar viena galimybė mūsų klientams pasirinkti energijos šaltinį”, – sakė Kelvin Shepherd, Manitobos elektros energijos verslovės prezidentas.

K. Shepherd sakė, kad įprasta, jog įdiegti 5 kilovatų sistemą kainuotų apie \$ 16,000 – \$ 20,000 ir naudotojai sutau-

pytų beveik 65 % savo metinių išlaidų. Jis teigia, kad Vinipege vidutiniškai saulės baterija ant stogo pagamintų maždaug 250 vatų energijos – tiek energijos pakanka virtuvei. Kiekviena sistema turės 20 saulės baterijų.

Saulės baterijos sistema suteikia galimybę pasirinkti: naudoti sukauptą energiją savo reikmėms ar parduoti ją Manitobos elektros verslovei (\$1 už 1 vatą). Tai yra ilgalaikė investicija. Numatoma, kad per artimiausius 15 metų vartotojai sutaupys apie \$2.5 bln.

CIRQUE DU SOLEIL RUSIJOJE

Cirque du Soleil planuoja plėsti savo verslą Rusijoje. Be jokios abejonės, tartis su Rusija per pastaruosius dvejus metus *Cirque du Soleil* buvo nelengva, bet jie įsitikinę, kad plės savo verslą šioje šalyje. Kaip sako jų atstovas Craig Cohon, galimybių tam yra, nežiūrint į tai, kad Rusijai taikomi įvairūs draudimai, o ir pati valstybė turi daugybę ekonominių sunkumų. Jie ką tik su Rusija baigė tartis

dėl \$50 mln. vertės teatro pasirodymams atidarymo 2019 m. Šios Montrealyje įregistruotos bendrovės įsteigėjas Guy Lalibertė pardavė didžiąją dalį akcijų paketo privačiai JAV verslovei *TPG Capital*, tačiau tarptautinė *Cirque du Soleil* būstinė pasilieka Kanadoje.

Praeitą savaitę Maskvoje prasidėjo *Cirque du Soleil* gastrolės.

Pagal Kanados spaudą parengė R. Žemaitytė-De Iuliis

ST. PETERSBURG (JAV)

JAV lietuvių klubo šokių ansamblis “Ritmas” su vadovais Rima ir Aurelijum Kilbauskais viduryje

EDMONTONAS, AB

Ledo skulptūros Edmontone

Kiekvienais metais Edmontone sausio pabaigoje vyksta *Ice on Whyte* ledo skulptūrų festivalis. Šiomet toks festivalis vyko dvyliką kartą, ir antrus metus iš eilės šiame festivalyje dalyvavo skulptoriai iš Lietuvos.

Ice on Whyte 2016 ledo skulptūrų festivalis sulaukė ne tik didelio Edmontono gyventojų ir lankytojų dėmesio, bet ir lietuvių bei latvių bendruomenių. Jau antrus metus Kanados lietuvių bendruomenė Edmontone kartu su Kanados latvių bendruomene „Imanta” yra šio festivalio rėmėjos. Festivalio metu abi bendruomenės turi galimybę pristatyti savo kultūrinį paveldą ir prekiauti maisto gaminiais.

Lankytojų susidomėjimas Lietuva buvo didžiulis. Pardavimui buvo pagaminti pernai didelio populiarumo sulaukę „grybukai”, riešutų sviestu įdaryti „riešutėliai” bei duona su česnakų. Visi paruošiamieji darbai vyko Lietuvių bendruomenės namuose. Bendruomenės lietuviai savanoriavo ne tik kepant sausainius, bet ir pristatant kultūrinę parodėlę. Lietuvai *Ice on Whyte 2016* konkurse atstovavo jaunų skulptorių pora iš Vilniaus – Dalius Drėgva ir Vidas Simanavičius. Tai buvo pirmasis ledo skulptūrų konkursas Kanadoje, kuriame jiems teko dalyvauti. Šie šaunūs menininkai sukūrė skulptūrą filmo *Avataras* tema „Vėjas pučia iš pietų” (*Wind Blows from South*), kuriai vertinimo komisija paskyrė

Vidas Simanavičius (k.) ir Dalius Drėgva prie savo kūrinio filmo *Avataras* motyvais „Vėjas pučia iš pietų” apdovanojimą.

Vasarą Edmontone vyksta smėlio skulptūrų festivalis – **Sand on Whyte**. Taigi, Albertos sostinė nesnaudžia ir nenuobodžiauja, ir pelnytai yra gavusi „festivalių miesto” vardą.

Parengta pagal I. Radvilavičiūtės straipsnį laikraštyje *Draugas*

Lietuvių telkiniuose

Vadovai grįžo į Lietuvą

Atvelykio proga lietuvių klube St. Petersburge įvyko šventė “Pavasaris”, kur pasirodė šokių grupė “Ritmas”. Grupės vadovai Rima ir Aurelijus Kilbauskai. Renginys, kurį stebėjo ne tik lietuviai, bet ir čekai, latviai, amerikiečiai, iš tikrųjų buvo atsišveikinimas su grupės vadovais, kurie, JAV pragyvenę 15 metų, grįžta gyventi į Lietuvą. Programa prasidėjo meistriškai šokamu argentinietišku tango, paskiau sukosi Vienos valsų, šoko ča ča ir kitus šokius, vis keisdami savo aprėdus. Tai buvo ypatingas koncertas, kurio metu jautėsi glaudus šokėjų ryšys su vadovais bei padėka jiems už įdėtą darbą, kantrybę ir pasišventimą mokant šokių.

Ant stalų dalyviai rado po staigmeną – šampano butelį ir raštelį, kad kaip tik tą dieną buvusio klubo pirmininko M. Šilkaičio motinos jubiliejus. Visi giedojo “Ilgiausių metų” ir vaišinosi didžiuliu tortu.

Gimtadienį šventė ir K. Adickas, kuriam plk. lt. D. Barčius padovanojo LR Krašto apsaugos ministerio dovaną.

Tą dieną pas St. Peterburgo lietuvių svečiavosi ir kun. A. Malakauskas, OFM, kuris yra Mažesniųjų brolių ordino Šv. Kazimiero provincijos ministeris.

Lietuvių Velykos

Per Velykas lietuviai St. Petersburge (Florida, JAV) visada renigia ir velykinę mugę. Šiais metais ilgas stalas buvo nukrautas visokiomis gėrybėmis: kepsniais, sūriais, pyragais ir pyragaičiais – Angelės Straukienės ir jos pagalbininkų dėka. Kovo 17 d. nuo vidurdienio pradėjo plūsti ne tik nuolatiniai lankytojai, bet ir daugybė tuo metu atostogavusių lietuvių bei amerikiečių, kurie norėjo paragauti lietuviškų patiekalų. Lankytojai valgė garuojančius didžkukulius, juos užsigerdami gira ar kava, dalinosi dienos įspūdžiais su

Ginto Valaičio marginti margučiai

pažįstamais ar draugais. Mugę aplankė ir garbingi svečiai iš Kanados: prelatas Edmundas Putrimas iš Toronto ir tuo metu Kanadoje viešėjęs kaunietis arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ.

Šv. Velykų rytas išaušo šviesus, su žydinčiomis rožėmis, bouganvijomis ir orchidėjomis. Monsinjoras Algimantas Bartkus ir kanauninkas Bernardas Talaišis Kristaus prisikėlimo šventę pradėjo Mišiomis Šv. Jėzaus šventovėje Gulfport. Skambėjo giesmės, Arūnui Ambrukaičiui grojant vargonais. Buvo perskaitytas Vilniaus arkivyskupo metropolito Gintaro Grušo laiškas apie Dievo gailestingumą: “Tokia didelė Dievo meilė kviečia į ją atsilipti, kviečia vertinti tai, kas nepraeina: ryšį su Juo ir su Jo mums dovanotais mylimais žmonėmis”. Po Mišių dauguma žmonių važiavo į lietuvių klubą velykinių pietų. Klubo pirmininkė Aldona Česnaitė pasveikino visus su Kristaus prisikėlimo švente. Po kan. B. Talaišio maldos prie kiekvieno stalo prasidėjo margučių daužymas. Po vaišių buvo pristatyta viešnia iš Toronto Vilma Sabaliauskienė, kuri visus linksmino daina ir akordeono muzika, pasakodama apie įvairius Velykų papročius. Pabaigoje visi svečiai su ja dainavo.

Balandžio 3 d. kultūros būrelis Atvelykio proga surengė pavasario puokščių šventę. Meninę programą atliko “Saulutės” mokiniai, “Ritmo” ansamblis, dainininkų grupė “Venta”. Svečiai atsinešė pačių sukurtų puokščių, ant kiekvieno stalo puikavosi šakočiai.

Parengta pagal St. Peterburgo, JAV, Florida, lietuvių leidinį *Lietuvių žinios*

LONDON, ON

• Skatiname mūsų Londono lietuvių šiais metais dar gausiau dalyvauti metinėje lietuvių šventkelionėje į Midlando šventovę rugpjūčio 28, sekmadienį. Ten galėsime iškilmingai įžengti pro šv.Gailestingumo metų duris ir pasimelsti Lietuvos kankiniams, kurių garbei šalia šventovės stovi mūsų lietuviškasis kryžius. Praeitais metais tokioje šventkelionėje į Midlandą dalyvavusieji Londono lietuviai buvo labai patenkinti.

• Sekmadienį ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

• Gegužės 8, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Oną ir Vincą Naruševičius

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.15%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 metams 2.05%
2 m. term. indėliai 2.05%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 105 MILIJONŲ DOLERIŲ

2015 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms

Įskaitant

TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų skolininkams

9%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

HAMILTON, ON

Giedojome Hamiltone

Sekmadienį, balandžio 17 dieną, „Gintarėlių“ choras giedoja Mišiose Hamiltono Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Bažnytelė maža, bet labai graži. Visi vaikai buvome balkone su nedide-liu langu, kuris turėjo vitražą. Jame buvo pa-vaizduotas šventas žmogus su violetine kepure ir žalia plunksna. Visi labai jaudinomės, ir vadovė Deimantė liepė garsiai giedoti, kad visi mus girdėtų, nes buvome aukštai antrame bažnytelės aukšte. Kunigas Paulius sakė pamokslą, kuriame išaiškino, kuom skiriasi Jėzus nuo Kristaus. Da-bar ir aš žinosiu, kad Jėzus yra tik paprastas var-das, o Kristus reiškia Palaimintasis. Po pamokslu kunigas Paulius mums atnešė Šv. Komuniją į balkoną ir labai gyrė, kad gražiai giedojome. Taip pat palaimino mažiukus vaikus. Tuo metu jautėmės ypatingai pagerbti. Visi žmonės mus fotografavo ir plojo atsistoję. Buvo tikrai labai džiugu. O po Šventų Mišių laukė gausios vaišės ne tik mums, bet ir tėveliams. Buvo daug skanių dalykų: traškučių, keksiukų, sausainių ir svar-biausia – pica. Pasirodo, Hamiltone labai geros šeimininkės Karolina Kriaučiūnaitė-Zanon ir Vida Verbickienė. Kol tėveliai bendravo ir valgė sumuštinius, mes visi smagiai paįšdykavome. Paskui kunigas Paulius atsivedė savo didelį ir draugišką šunį. Visi vaikai bėgome jį glostyti ir kalbinti. Toje salėje buvo daug stendų su nuotraukomis iš dainų ir šokių švenčių. Kantriai ieškojome „Gintarėlių“ choro veidų nuotraukose iš Dainų šventės Čikagoje.

Buvo labai smagu apsilankyti Hamiltono Aušros Vartų parapijoje ir AČIŲ visiems

“Gintarėlių” choras su vadove D. Grigutiene prie Aušros Vartų šventovės Hamiltone. Do-minykas ketvirtas iš kairės

hamiltoniečiams, kad mus taip gražiai priėmėte. Tikiu, kad mūsų choras ateityje dar ne kartą jus pradžiugins savo vaikiškais balsais. Iki pasi-matymo!

Dominykas Augutis

“Būk saugi, mažoji stirnute”

Darius Sasnauskas, kurio namai ir ūkis, kur jis dirba, yra netoli Yellowstone parko (JAV), tenkančio trims valstijoms: Montana, Idaho ir Wyoming, pro langus gali pamatyti vilkų, kojotų, grizlių, elnių. Šis Lietuvoje gimęs vy-ras, baigęs Kauno maisto pramonės technikumą ir emigravęs prieš 19 metų, privertė suvirpėti gyvūnų mylėtojų širdis visame pasaulyje, nufilmavęs, kaip išgelbėjo sužeistą stirnutę. Jo istorija pasklido po pasaulio naujienų portalus.

„Tai turbūt gražiausias metų vaizdo klipas“, – taip virš 16 minučių trukmės vaizdo pasakojimą apie stirnos gelbėjimo istoriją įvertino britų portalu „Daily Mail“ žurnalistė. „Youtube“ ją peržiūrėjo virš 7 mln. žmonių (https://www.youtube.com/watch?v=eStXV_TYFFw).

Vieną dieną jis savo kieme pamatė stirną su ką tik gimusiais dviem stirniukais. Stirniukas buvo guvus, o stirnutė negalėjo paeiti, nes buvo sužeista jos koja. Motina su sveikuoju jaunikliu išėjo, ir Darius ėmė rūpintis paliktu sužeistu gyvūnėliu, nors pats nepritaria gyvūnų auginimui nelaisvėje. Smalsiai stirną apžiūrinėjo šunys, kiek atsargiai - katinai. Šeimininkas iš avižinių dribsnių pakuotės padarė įtvarą sužeistai kojai, maitino stirną pienu iš kūdikio buteliuko kas keturias valandas, ir gyvulėlis sveiko, stiprėjo, ir reikėjo jai surasti mamą. O ja tapo Dariaus šuo Mack, kuris naująją augintinę globojo, prausė kaip tikra motina, saugojo, net kai ji miegojo, ir žaidė su ja. Kaip sako Darius, ji iš tikrųjų surado tėvą. Kai stirnutė sustiprėjo, savo marškinius įklojęs į popierinę dėžę, o ant jų paguldęs savo mažąją augintinę, Darius išėjo į mišką ieškoti jai mamos, kaip jis filme sako, tikros. Pavasarį stirnos atsiveda jauniklius, ir šią stirnutę tokia mama stirna galėtų priglauti ir auginti kaip savo. Ir tikroji jos mama turėtų būti kur nors netoli. Pievoje prie pat kalno jis atsigulė ant žolės, o

Darius Sasnauskas, išgelbėjęs mažą stirnutę, pasaulyje paskleidė meilę ir gerumą

mažoji stirniukė šokinėjo aplinkui, atkreipdama pievoje besiganančių stirnų dėmesį. Kai Darius, norėdamas ją palikti vieną arčiau savųjų, tiesiog pabėgo, ji atrisnojo iš paskos. Nuo tada kiekvieną vakarą jis eidavo ieškoti mažylės motinos. Vieną vakarą mama stirna atėjo pati, ir mažoji nusekė jai iš paskos. Praėjus keliems mėnesiams, jie sugrįžo visi trys jau paaugę, greitai ir eiklūs. “Būk saugi, mažoji stirnute”, – filmą baigia Darius, taip pat sukūręs filmuką apie juodąją lapę, pradėjęs kurti apie bebrus, sniego avis, elnius.

– Po to, kai mano filmukas apie stirnaitę sulaukė tokio netikėto populiarumo, sten-giuosi daugiau filmuoti. Sulaukiau daugybę gerų atsiliepimų, padėkų – jas siunčia gamtą mylintys žmonės. Jie prašo manęs sukurti dar daugiau filmų. Džiaugiuosi, kad mano filmai įkvepia kitus žmones mylėti gamtą, moko būti juos neabejingus. Taip pat sulaukiau pakvietimų iš bendrovės „Youtube“ apsilankyti jų studijose ir susipažinti su naujomis filmavimo technologi-jomis. Kol kas kuriu trumpus filmus apie gamtą, o ateityje pabandysiu ir dokumentines laidas, – sako D. Sasnauskas. – Tiktai dar neaišku, kuo baigsis stirnaitės istorija, nes mane gali nubausti gamtosaugininkai. Laukinių gyvūnų negalima laikyti namuose. Už tai gresia piniginė bauda arba laisvės atėmimas“.

Pagal filmą ir spaudą paruošė V. Duliebaitytė

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	0.35%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME	
Studentų paskolas nuo	3.85%
Asmenines paskolas nuo	5.35%
Sutarties paskolas nuo	6.85%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS Su nekilninančiu nuosimčiu	
1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%
Uždaras su kilninančiu nuosimčiu	
	2.75%
Atviras su kilninančiu nuosimčiu 1, 2, 3 metų	
	3.50%
Ribotą kreditą su nekilninojamo turto užstatu	
	3.35%

MŪSŲ ADRESAS 3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816	Darbo laikas: Pirm., antr., treč. Ketvirt., penkt. Šeštadieniai Sekmadieniai
ANAPILYJE Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554 2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3	Darbo laikas: Ketvirtadieniai Sekmadieniai

9:00 - 3:30 9:00 - 8:00 9:00 - 1:00 8:30 - 12:45	12:00 - 7:00 9:00 - 12:30
---	------------------------------

YPATINGAS

pasiūlymas

GIC

2.20%

16 mėnesių

Tik naujiems įnašams

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

Laikina Investavimo Galimybė

DENTAL

DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,
Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

Lietuvos kultūros žinios

"ČERNOBYLIO MALDA"

Minint 30-ąsias Černobylio katastrofos metines Panevėžio Juozo Miltinio dramų teatras pristatė premjerą *Černobylio malda* pagal Nobelio literatūros premijos laureatės Svetlanos Aleksijevič dokumentinę apysaką *Černobylio malda: ateities kronika*. Gudių žurnalistė ir rašytoja, disidentė S. Aleksijevič, kurios knygos išverstos į 19 kalbų, dokumentuoja žmonių jausmų istorijas politinių-istorinių perversmų akivaizdoje. Balandžio 30 d. S. Aleksijevič lankėsi Panevėžyje ir susitiko su visuomene.

S. Aleksijevič, nuolat kalbanti apie istoriją ir žmogaus santykį su ja, atmintį supranta kaip apsaugojančią mediciną: svarbu atsiminti praeities žiaurumus, sie-

kiant išvengti jų pasikartojimo. Pasak autorės, žmogus be atminties gali daryti tik blogį ir nieko daugiau. Žurnalistė ir rašytoja teigia anksti supratusi, kad geriausias būdas pažinti gyvenimą – per žmogaus balso garsą.

Nors S. Aleksijevič darbais atspindi išsamų (post) sovietinės tikrovės peizažą, jos norai peržengia istorinį, valstybinį turinį. Autorė užrašo nežinomas istorijas, žmonių patirtis ir gyvenimus, kurie kitu atveju liktų nutylėti. Tokiu būdu ji ardo oficialiuosius pasakojimus ir mitus, išskleidžia paprasto žmogaus ir galios santykį, asmeninės patirties įvairialypiškumą. Svarbiausia S. Aleksijevič darbų ypatybė – tai laimintis žmogiškumas ir užuojauta.

JORĖS ŠVENTĖ

Balandžio 23-24 dienomis, Kulionių kaime, Molėtų rajone, šalia Molėtų astronomijos observatorijos, senųjų baltų tradicijų puoselėtojai šiemet jau 20-tą kartą šventė pirmosios pavasario žalumos šventę – Jorę. Molėtų krašto muziejaus etnografinėje sodyboje ir senovinėje dangaus šviesulių stebėkloje ši tradicinė šventė kasmet švenčiama paskutinį balandžio savaitgalį.

"Jorės šventimas čia tapo jau tikru papročiu, sutraukiančiu šimtus žmonių iš visos Lietuvos", – sako vienas pagrindinių šventės rengėjų, Molėtų krašto muziejaus muziejininkas Jonas Vaiškūnas.

Etnografinėje sodyboje

12-METĖ RAŠYTOJA

Jauniausia Lietuvos rašytoja Indrė Musteikytė, pirmąją knygą parašiusi, būdama 8 metų

Dvylikametė rašytoja Indrė Musteikytė, pirmąją knygą *Laikrodkas Tuksis* išleido, būdama 8-erių, o dabar jos bibliografijoje jau net 4 išleistos knygos vaikams: antroji *Užkeiktas žiedas* – pasakos, trečioji *Trolių tiltas* ir ketvirtoji *Kartą giroje* – apsakos-pasakos. Knygose daug nutikimų, kartais stebuklinių, veikėjai daug keliauja ir pa-

tiria smagių nuotykių. Dabar ji rašo *Mokyklinės istorijas*. "Kartkartėmis perverčiu visas savo knygas, ir būna, kad viešumoje susigėstu – na, kaip aš taip vaikiškai galėjau rašyti!" – sako I. Musteikytė. Skaudžiausia mergaitei būdavo, kai draugai sakydavo, kad už ją rašo mama, tačiau, anot jaunosios kūrėjos, "su kūryba nepakovosi, nes įkvėpimas labai užsispyręs. Tu gali būti virtuvėje, pamokoje, lauke, bet kai jis ateina, turi rašyti. Nesvarbu, ant lapelio ar kur kitur." Ji įsitikinusi, kad nei telefonai, nei kompiuteriai knygų nepakeis, nes knyga skatina mąstyti, o kompiuteris, jos nuomone, – atvirkščiai. Mėgstamiausia jos rašytoja yra Astrida Lindgren, ir mergaitė nori pakilti iki šios autorės kūrybinių aukštumų.

Pagal Lietuvos spaudą parengė **R. Žemaitytė-De Iuliis**

Šeimos puslapis

V. Stanevičienė:

"Plaudama indus diktudavau diktantą"

Onutė ir John Mills su dukrytėmis Daiva ir Audra

Kuomet pamatai, kad jau ketvirta tos pačios šeimos karta Kanadoje kalba lietuviškai, supranti, kad viskas įmanoma.

Vaclovas ir Ona Anskiai, dabar jau atgulę Anapilyje, į Kanadą atvyko karo metu, bet jų kalba gyva jų provaikaičių – trimečių Daivos ir Laros, penkiametės Audros, pusės metų Aro – lūpose, nes mažųjų seneliai ir tėvai lietuvių kalbą nešė savose lūpose.

Kai Audros ir Daivos mama Onutė baigia ruošti stalą pietums, mažoji nesustodama iškalba "Tėve mūsų", o vyresnioji prideda "Laimink dovanas..." Tėtė John Mills, augęs Didžiojoje Britanijoje, jau suprantantis šiek tiek lietuviškai, šypsosi, o paklaustas, kaip jaučiasi, kai dukros maldas kalba ne jo kalba, sako:

– Man patinka lietuviškos kultūros rutina. Viskas aišku: tą dieną dainuoja, tą vakarą – Kiškių klubas, tą rytą – lietuvių mokykla, kitą – Mišios. – Ir mažosios, aprenktos Mančesterio futbolo komandos, tėtės mėgstamiausios, marškinėliais, paklausia, kokia futbolo komanda geriausia, kokia blogiausia. Mažoji pamini komandų pavadinimus, bet geriausias sportininkas jai Jonas Valančiūnas.

– Mano vyras ieškojo kokių nors britų klubų vaikams, bet rado tik kelis alaus barus. Neturi jie čia tokių kultūrinių centrų kaip mes, – šypsosi Onutė. – Kartą per savaitę susėdame su John pasikalbėti, aptarti šeimos reikalų, o sprendimus priimame kartu, todėl neatsiranda jokių prieštaravimų dėl dviejų kalbų ar kultūrų. Ačiū Dievui, turime lietuvių bendruomenę, – sako Onutė.

Kada mergaitės pradėjo dalyvauti lietuvių bendruomenės veikloje?

– Kai išmoko vaikščioti, jau nešė aukas per jaunimo Mišias. Su jomis dalyvaujame lietuviškuose renginiuose, šventėse, su jomis kalbu tik lietuviškai, kas vakarą skaitau ir meldžiamės lietuviškai. Jau keletą kartų buvome Lietuvoje. Mes su vyru nusprendžiame, kur jos dalyvaus. Abu dėl to sutariame. Labai svarbu, kad jos susirastų lietuvių draugų, kartu su jais augtų, draugautų, kalbėtų sava kalba, jaustų tą patį ryšį su lietuvių kultūra.

– Kai turi savo kalbą ir savo kultūrą, tokios pat kultūros žmonės vis dėlto būna artimesni. Su pirmomis lietuviškomis draugėmis, su kuriomis susitikome Šv. Pranciškaus mokykloje, kur mus pakvietė klebonas P. Ažubalis, atstumas buvo išskyręs, bet vis tiek susitinkame ir palaikome

ryšį. Savas ir yra savas. Labai svarbu, kad visi lietuviukai, kol dar maži, pasidarytų savi vieni kitiems, – prie mūsų pokalbio prisijungia dienoraštį vaikaitėms rašanti Onutės mama Vida Stanevičienė.

– Mano pačios geriausios draugės yra ir jau bus lietuviškos, nuo mokyklos ir stovyklų laikų, – mamai pritaria dukra.

Kokia buvo Jūsų, lietuviukų, vaikystė Kanadoje prieš 60 metų? – klausiu V. Stanevičienės.

– Tėvai kalbėjo lietuviškai, nors mama sakė, kad per mus ji norėjusi išmokti anglų kalbos. Tėvukas dažnai primindavo nekalbėti svetima kalba, o aš pykdavau, kad jis trukdo su broliu kalbėti greičiau ir lengviau – angliškai. Šeimos gyvenimas buvo lietuviškas – šventės, papročiai. Tėtė dažnai kalbėjo apie pavergtą Lietuvą. Ir dabar matau jį, sėdintį prie stalo ir rašantį apie komunizmą. Prirašė 30 sąsiuvinį ir prašė, kad mes niekuomet neužmirštume Lietuvos priešais.

Kuo skyrėsi lietuvių ugdymas jūsų laikais?

– Dabar yra visokių mokymo priemonių, ryšys su Lietuva labai artimas, o kai augo mano dukra Onutė ir sūnus Matas, nebuvo kompiuterių, televizorius sugedo, tai ir nebėtisime, tad vaikai augo, ruošdami pamokas, žaisdami kieme, skaitydami knygas. Ant angliško teksto užklijuodavau lietuviškus vertimus. Pati, baigusi keturias lietuvių mokyklos klases ir pradėjusi mokyti lietuvių mokykloje devyniolikos, kartu ir mokiausi. Kaimynai – ne lietuviukai atbėgdavo žaisti, bet nei vienas neištarė: "I want ice cream". Prašydavo "ledų". Taip išmokiau.

Kai susilaukėme vaikų, dirbo tik mano vyras Alfonsas. Kartais neužtekdavo pinigų pienui, bet sutarėme, kad aš būsiu su vaikais ir kalbėsime tik lietuviškai. Net jų neklausdama, stūmiau lietuvių. Plaudama indus, diktudavau lietuvių kalbos diktantus. Mums lietuvių kalba yra šeimos kalba, o anglų kalba tinka, tik kai susibaramė. Mano kalba buvo nestipri, mano vyro, nors jis gimęs taip pat Lietuvoje – buvo silpna. Vaikus vežėme į lietuvių M. Valančiaus mokyklą Hamiltone, į bažnyčią, kur Matas nuolat patarnavo per Mišias, o vėliau pats ruošdavo patarnautojus.

Nukelta į 9-ą psl.

V. Stanevičienė: "Plaudama indus diktudavau diktantą"

Atkelta iš 8-o psl.

Vaikai priklausė visoms lietuvių organizacijoms. Visi trys su tėte ypatingai daug laiko praleisdavo režisierės E. Kudabienės "Aukuro" teatro grupėje. Repetudavo, vaidino net Lietuvoje, dalyvavome visose lietuvių šventėse. Vaikų lietuvių kalba ir draugystė stiprėjo, didėjo ir vaikų savivertė. Matas mokėsi lietuvių gimnazijoje Vokietijoje.

Svarbiausi žmonės gimtadienio šventėje – seneliai. V. ir A. Stanevičiai su vaikaitėmis

Ką daryti, jeigu vaikas pasako: į lietuvių mokyklą daugiau neisiu?

– Man sūnus taip pasakė. Neatsakiau nieko, tarsi negirdėčiau. Bet mokykla neišmokys lietuvių kalbos. Jos tikslas parodyti tėvams, kaip ir ko mokyti vaiką, padėti susidraugauti su lietuviais vaikais, jaustis lietuviu, priimtu bendruomenėje. Nemačiau reikalo ginčytis net tada, kai vaikai skųsdavosi, kad koks mokytojas ar vadovas nepatinka. Turi išmokyti sugyventi su visais. Paskiau jie patys buvo vadovais stovyklose ir kitose organizacijose.

Esu girdėjusi, kad Jūsų pasiūlymo dėka lietuvių mokyklose mokytojams buvo pradėti mokėti atlyginimai, mokiniai pradėjo gauti įskaitas, kurios jiems padeda stojant į aukštąsias mokyklas.

– Dirbau savanore daugiakultūrinėje organizacijoje, kur susipažinau su provincinės ir federacinės valdžios atstovais. Pateikdavau pasiūlymų dėl švietimo, galvodama, žinoma, apie lietuvius. Pvz., mūsų jaunimas mokosi lietuvių kalbos, kodėl jiems neduoti lietuvių

Skaitytojai prašo pagalbos

Laba diena,

siunčiu Jums pranešimą spaudai apie sunkiai Lietuvoje sergantį Vakarių ir tėvų viltį išgydyti sūnų Vokietijos klinikoje.

Vaikas serga sunkia epilepsija, jo raida sutrikusi, manoma, kad viena iš ligos priežasčių gali būti cista galvos smegenyse. Gydymas vaistais nepadeda, Lietuvos gydytojų nuomonės skiriasi, dėl to reikalingi papildomi ir tikslesni tyrimai užsienyje. Apimti neviltingi tėvai tikisi išnaudoti paskutinę galimybę vaikui išgydyti – Vokietijos klinikoje. Tik gydymas ten labai brangus, todėl vienintelė viltis vieno tėčio išlaikomai Vaido ir Vaidos Šepkų šeimai patekti pas užsienio medikus – finansinė žmonių parama.

Neringa Grabauskienė, projektų vadovė, komunikacijos agentūra, MB "Mama ir vaikas" Tel. +370 653 30003

Kviečiame pokalbiui

Su arčiau gyvenančiais susitikime, kalbėsime, o iš toliau įsikūrusių lauksime laiško el. pašto adresu:

rimaztz@gmail.com

kalbos įskaitos nuo devintos kasės? Kodėl mokyklos neparemti finansiškai? Kodėl mokytojams nemokėti atlyginimų? Visi tie pasiūlymai dabar jau yra įstatymas.

Ką patartumėte lietuviams, Kanadoje augintiems vaikams?

– Kalbėti lietuviškai su vaikais. Gerbti ir Kanadą, ir tėvų žemę Lietuvą. Tada jie suras būdų, kaip užauginti lietuvius. Padėsi vaikui mokytis – pats išmoksi. Vienintelė vieta, kur nereikia mokėti už pamokas – namai, kur vaikas gali išmokti lietuvių kalbos. Perduokite vaikui šį turtą. Mes savo kalbą visada gynėme nuo anglų kalbos žodžių. Nusipirkę šaldiklį, nežinojome, kaip jį pavadinti. Kadangi pastatėme rūsyje, vadindavome "šaldytuvus žemai". Kartais nerasdavome žodynuose, kaip išversti kokį žodį. Reikėjo sugalvoti. "Mikey mouse" buvo "Mikutis peliukas", "popcorn" – "sausai kukurūzai" (dabar "spragėsiai"), "čipsai" – "sausos bulvės" ("traškučiai"), "marškinėliai" – ne "bliuzė" ar "bliuska". Dukra dabar verčia savo mergaitėms. Ne "tree house", o "medžio namas", – kalba V. Stanevičienė.

– Labai blogai, kai tėvai prie angliško žodžių prideda lietuviškas galūnes. Juk dabar taip lengvai prieinami žodynai. Jeigu juose nerandu reikiamų žodžių, klausinėju kitų, – sako O.

Vaikai, kol buvo maži, sakydavo, kad mama juos "kankino". Ar nesigailite?

– Tai buvo ir mūsų pačių auka vaikams. Nesigailiu, nes abu myli Lietuvą, kalba lietuviškai su savo vaikais, juos moko taip pat, kaip patys buvo mokomi vaikystėje. Dabar girdžiu jaunimą skundžiantis: tėvai kalti, kad jie nemoka lietuviškai, – sako V. Stanevičienė.

– Lietuvybė praturtino mano gyvenimą, davė man draugų, galimybę neatitrūkti nuo savo šaknų, ir kitą tėvynę – Lietuvą. Tai tikrai daug, – pritaria O. Stanevičiūtė.

Ačiū už pokalbį.

Po pokalbio prisiminiau jau seniai perskaitytus čekų Renesanso laikų pedagogo Jan Amos Komensky žodžius: "Ko mes norime išmokyti žmogų visam gyvenimui, visko turime pradėti mokytį pirmojoje – Motinos mokykloje. Motinos mokykla privalo būti kiekvienuose namuose".

Kaip šių pašnekovių ir kaip visų kitų lietuvių namuose.

Kalbėjosi R. Žemaitytė-De Iuliis

Vakaris

Save for your child's future with a Parama RESP

1.20% Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI RESP (Mokslų taupomoji sąskaita) TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)
Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1.30%	1 metų 1.60%
1 metų 1.60%	2 metų 1.75%
2 metų 1.75%	3 metų 1.90%
3 metų 1.90%	4 metų 2.05%
4 metų 2.05%	5 metų 2.20%
5 metų 2.20%	1 metų iškeičiamas 1.30%
	1 metų JAV dolerių 0.40%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

PACE LAW FIRM THE LEGAL EXPERTS ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų kalusimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7

ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca 344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Šventiniam stalui

Kiekvienas vaikas gali pasakyti, kad skaniausiai maistą ruošia jo mama ar močiutė. Vaikystėje valgytų patiekalų skonis ir kvapas glūdi praeityje žinomas ir patirtas ir tarsi sugrąžina į tas dienas. Šiandieną mamos ir močiutės dalinasi savo patiekalų receptais su “Tėviškės žiburių” skaitytojais. O gal Motinos dienos proga savo mamą ar močiutę pavaišinsite patiekalu pagal čia pateiktą receptą?

Stasė Jankauskienė iš Hamiltono savęs nelaiko ypatinga šeimininke. “Nič nieko nemoku”, – sako ji, bet kas ragavo jos daržovių mišrainės, sako, kad ji tikrai ypatinga.

Daržovių mišrainė

Lygiomis dalimis sumaišyti smulkiai supjaustytų virtų raudonųjų burokėlių, bulvių, morkų, kietai virtų kiaušinių, Maple Leaf pupelių, riekutėmis supjaustytų saldžiarūgščių (sweet and sour) agurkų, truputį švelnesnio smulkiau pjaustyto svogūno, viską sumaišyti su trupučiu majonezo ir grietinės (1 trečdalis majonezo ir 2 trečdaliai grietinės) – tiek, kad nebūtų skysčio. Ji pati mėgsta visai be grietinės ir be majonezo. Gal mišrainės paslaptis čia: pupeles prieš dedant į mišrainę reikia nuplauti šaltu vandeniu ir palaikyti, kol apdžius; agurkus išgriebti iš stiklainio ir padėti ant popierinio rankšluostėlio, kad neliktų skysčio; nepagailėti kiaušinių– jų galima įdėti daugiau, o druskos – kuo mažiau.

Kėgliavimo klubas (Bowling Club) “JUNGTIS”, užbaigdamas sėkmingą sezoną, dėkoja “PARAMOS” ir Prisikėlimo kredito kooperatyvams už finansinį klubo parėmimą.

Maloniai kviečiame naujus narius prisijungti prie šio klubo. Nėra amžiaus ribų ir patirtis nebūtina.

Ateinančio sezono pradžia – 2016 m. rugsėjo 7 d. Registruotis iki rugpjūčio 15 d.

Dėl išsamesnės informacijos skambinkit
Reginai Stauskienei tel. 905-712-8307
el.paštas regcasino@hotmail.com

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir **GERIAUSIA PIRKTI**, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi

Pažadu gerą patarnavimą

TEODORAS STANULIS, B.A.
Broker RE/MAX WEST REALTY
Mob. **416-879-4937**, namų **416-231-4937**

Turner & Porter

L AidotuvIų Namai

TORONTE, ETOBICOKE ir MISSISSAUGOJE

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair) Toronto, Ontario M6N 3P7

Margaritos Zubrickienės “Napoleono” tortas

Prisikėlimo parapijos salėje Jimmy ir Regina Pyke mokė kepti “Napoleono” tortą. Jimmy, buvęs policininkas, nuo mažens domėjosi pyragų kepimu, ir jam labai gerai pavyksta “Napoleonas”, kurį jis išmoko ir savo uošvės M. Zubrickienės.

Tešla
4 puodukai persijotų miltų, 1/4 a.š. druskos, 1 svaras nesūdyto sviesto. Druską ir miltus kapoti su sviestu. 1 kiaušinį, 1 š. cukraus, 2 š. grietinės, 1/4 puoduko vandens išmaišyti ir supilti ant miltų su sviestu. Suminkyti tešlą, padalinti į 7–8 gabaliukus, apvynioti maisto saugojimui skirta plastmasine plėvele ir įdėti į šaldytuvą bent valandai. Išėmus iškočioti 7-8 apskritimus, ant jų uždėti lėkštę, apipjauti, subadyti šakute ir dėti į skardą, išklotą kepimo popieriumi. Kepti 375F apie 10-15 minučių, kol paruduoja.

Kremas
3 puodukai “homo” pieno, 1 1/2 puoduko cukraus, 1 a. š. vanilės, 1 svaras sviesto, 1 citrinos sultys.

Pieną, cukrų, vanilę sumaišyti ir virti apie 1 val. visą laiką maišant. Kremas turi ataušti. Tada į jį įdėti 1 svarą sviesto ir supilti 1 citrinos sultis. Gerai išmaišyti, kad būtų kremo tirštumo.

Iškeptus lakštus pertepti keičiant – vieną sluoksnį kremu, kitą – abrikosų uogiene. Valgyti galima po 4-5 val.

Jimmy sako, kad šį tortą galima labai sėkmingai užšaldyti.

Vanda Bakšienė iš Hamiltono: “Pagal šiuos receptus kepu jau 40 metų. Dalinuosi su visais ir džiaugiuosi, kad tik kepta.”

Kavos tortas

Tešla biskvitui
– 7 kiaušiniai,
– 11/3 puodelio cukraus,
– 1/2 puodelio graikinių riešutų,
– 1/2 puodelio miltų,
– 1/2 a. š. kepimo miltelių.

Trynius išsukti su cukrumi. Riešutus, kepimo miltelius, miltus įmaišyti į trynių masę. Balty-mus išplakti atskirai ir atsargiai sumaišyti su tryniais. Kepti 350F, kol iškeps biskvitas.

Kremas
– 5 tryniai,
– 1 svaras nesūdyto sviesto,
– 11/2 puoduko cukraus pudros,
– 1 puodukas kavos,
– truputis romo sulaistymui.

Iš anksto į indą suberti puoduką maltos kavos ir užpilti 11/2 puoduko verdančio vandens. Palikti pusvalandžiui ar ilgiau. Nusunkus liks apie 1/2 puoduko stiprios kavos. Trynius išsukti su cukraus pudra, supilti kavą ir kaitinti puode dvigubu dugnu, kol sutirštės. Gerai atvėsinti, dėti kambario temperatūros sviestą ir viską išsukti.

Biskvitą perpjauti į tris dalis ir pertepti kre-mu. Aš užtepu rūgščios slyvų uogienės vieną sluoksnį.

Žagarėliai

– 1 kiaušinis,
– 6 tryniai,
– 2 š. cukraus,
– 1/2 a. š. kepimo miltelių (ne sodos),
– 2 puodukai miltų,
– truputis druskos.

Viską gerai išminkyti. Leisti “pailsėti” pusvalandį. Plonai iškočioti, supjaustyti juostelėmis (apie 12cmx2cm), viduryje įpjauti ir per įpjautą brūkšnį perkišti juostelės galą. Virti aliejuje.

Dalios Miliauskienės iš Edmontono mėgstamiausias užsiėmimas ir aistra nuo mažų dienų– ruošti įvairius patiekalus. “Labai ačiū mano tėčiui Petrui Padvaiskui už patirtį, kurią perdavė būtent jis. Mano ir brolis – profesiona-las virėjas. Ypač mano talentas gaminti maistą atsiskeidė, kai atvykau į Kanadą. Čia didelis produktų pasirinkimas ir įvairovė. Svajoju turėti mažą užkandinę, kepyklėlę ar kavinukę.

Kepu tortus, pyragus, keksiukus, “skruzdėlyną”, spaudžiu sūrius, rauginu kopūstus”, – sako Da-lia ir taip dosniai pasidalina savo, šeimininkės, paslaptimis, kad visų jų iš karto išspausdinti negalėsime.

Linkime, kad jos svajonė išsipildytų. Čia – keli jos patiekalų receptai.

Keptas saldaus pieno sūris su kmynais

– 2 l. pieno (aš naudoju 2% riebumo),
– 300 g 14% grietinės,
– 2-3 kiaušiniai,
– žiupsnelis druskos, jei norite nesūraus, o jei sūraus, tai 1v.š. druskos, šiek tiek kmynų.
Pieną užverdame, nukeliame nuo ugnies, pi-lame gerai išmaišytą grietinę su kiaušiniais, drus-ka ir kmynus. Dedame vėl ant ugnies, paverdame 3-5 min. Kai atsiskiria varškė, pilame į sūrmaišį, leidžiame išbėgti skysčiui, sūrį paslegiame. Iš nurodytų produktų kiekio išeina 500g sūriukas.

Dabar paruošiame sūrį kepimui.
Pasidariau prieskoninių žolelių mišinį: petražolės, raudonėlis, čiobrelis, paprikos milte-liai, smulkintos česnako granulės, džiovintas svogūnas. Įtriname sūrį, padėtą ant folijos, prieskoninių žolelių mišiniu, suvyniojame, kepame 400F orkaiteje 40 min. ir dar 10 min., atidengus foliją. Sūrį atvėsiname ir dedame į šaldytuvą porai valandų. Labai tinka prie vyno taurės ar šalto alaus bokalo.

Kibinai su kapota vištiena, džiovintais pomidorais ir baravykais

Tešla
– 400 g kambario temp. sviesto,
– 300 g grietinės,
– 2 kiaušiniai +1 kiaušinis aptepimui,
– žiupsnelis druskos,
– 600-700g miltų.

Iš nurodytų produktų suminkome tešlą. Aš minkydama miltus dedu po truputį ir ilgai minkau, kol tešla nebelimpa prie rankų. Tešlos aš nededu į šaldytuvą. Kai tešla paruošta, ga-minu įdarą.

Įdaras
– 1kg kapotos vištienos krūtinėlių (tinka ir kalakutiena, aviena, riebesnė kaulienu),
– 2 galvos tarkuoto svogūno,
– 4-5 skiltelės smulkinto česnako,
– 2 kupini v.š. grietinės,
– sauja smulkintų džiovintų pomidorų,
– sauja išmirkytų džiovintų baravykų,
– druska, pipirai, muskato riešuto, įvairios žolelės.

Į mažais gabaliukais supjaustytą mėsą su-dedame visus produktus, gerai išmaišome ir leidžiame susigerti į mėsytę visiems kvapams. Iš tešlos formuojame paplotėlius, dedame įdaro ir tešlos krašteliu užlenkiame į vidų. Kepame 350F orkaitėje, prieš tai aptepę kiaušinio pla-kiniu, apie 40 min, kol gražiai paruduoja. Pa-tiekiu su vištienos sultiniu.

Glazūruoti šonkauliukai

– 1kg šonkauliukų,
– 4-5 česnako skiltelės,
– 1 citrinos sultys,
– 1 apelsino sultys,
– 1 nedidelė tarkuota imbiero šaknis,
– 2-3 v.š. saldaus ar tamsaus sojų padažo,
– 2 v.š. medaus,
– 2 v.š. aliejaus,
– 1 v.š. paprikos miltelių, šiek tiek čili pi-piro miltelių ar šviežių, ar džiovintų, šviežio ar džiovinto rozmarino.

Šonkauliukus nuplauname, nusausiname, sup-jaustome po vieną kauliuką. Dedame į skardą, išklotą folija, uždengiame ir kepame 30 min 400F orkaitėje. Per tą laiką pasigaminame padažą.

Padažas
Susitarkuojame imbierą, nutarkuojame citri-nos ir apelsino žievelės, išspaudžiame jų sultis ir sudedame likusius produktus, skirtus padažui. Visą gerai išmaišome. Ištraukiame šonkauliukus, gausiai apipilame ir išmaisome, uždengiame ir vėl į orkaitę 30-40 min, karts nuo karto vartydami ir aptepdami nutekėjusiu padažu. Šonkauliukai apsidengia saldžiarūgšte lipnia glazūra, mmmmm – skanumėlis, tik pirštų nenusikąskite!
Skanaus!

Paroda Gyventi...

Šiuolaikinio meno galerijos "Walnut" tikslas per meninę kūrybą išsakyti savo estetinę, socialinę ir asmeninę požiūrį į tai, kas vyksta aplink mus. Menas padeda mums geriau pažinti ir išreikšti save kaip kūrėjus ir kaip asmenybes (iš galerijos veiklos programos)

Parodoje organų donorystės tema – žmonių, gavusių gyvenimo dovaną, portretai

Toronto *Walnut* meno galerijoje balandžio 2-30 d.d., bendradarbiaujant su *Trillium* ligoninės organų donorystės fondu *Dovana gyvenimui* bei Toronto *General* ligonine veikė paroda *Gyventi... (To be)*.

Galerijos vadovės ir bendradarbių, menininkų ir jų draugų privatūs pokalbiai apie nesavanaudiškumą, jautrumą kito gyvenimui ir skausmui skatino padaryti ką nors svarbaus ir reikalingo žmonėms. Konkretus postūmis veiksmui buvo išgirstas vienos motinos pasakojimas apie nelengvą sprendimą savo mirusios dukros organus atiduoti kitiems, suteikti galimybę pratęsti kažkam gyvenimą. Tada ir gimė sumanymas savo talentais ir kūryba prisijungti prie ligoninės *Trillium* fondo, skatinančio organų donorystę. Taip ir atsirado ši paroda, primenanti, kad nė vienas iš mūsų nėra apsaugotas nuo nenumatyto likimo iššūkio, teigianti, kad ligos grėsmė ar netektis gali tapti kilnumo ženklu. Parodoje nuo sienų žvelgia paveiksai žmonių, kurie tapo donorais ir tų, kuriuos kilni pagalba sugrąžino gyvenimui. Tarp jų ir mažo berniuko, savo trumpą

Keramikos skulptūrėlės – žmogaus gyvybę palaikantys "varikliukai"

gyvenimą donorystės keliu pratęsęs kituose žmonėse, portretas (dail. Ilene Sova). Parodos dailininkai Diego de la Rosa, Heidi Mckenzie, Maria Rita ir kiti su kūrybine išmone savo darbuose šią jautrią temą atskleidė ir pateikė žiūrovams kiekvienas savaip – keramikos, stiklo lipdiniais ar tapytais paveikslais. Dar labiau suvoki šio renginio prasmę, kai perskaitai žurnale surašytų visų portretuose ar keramikos lakštuose pavaizduotų žmonių gyvenimo istorijas. Nedidelėje salėje žiūrovų vertinimui pateikti visi darbai liudija didžiausią žmogaus dovanos vertę – gyvenimą.

Parodoje dalyvauja ir lietuvių dailininkė Silvija Saplienė. Jos mišria technika atliktas paveikslas *Breathe* primena, kokia svarbi žmonijai supanti aplinka ir visos Žemės žaliasis rūbas – tai plan-

Dail. Silvija Saplienė prie savo paveikslo

etos plaučiai, dovanojantys mums tyro oro – gyvenimo galimybės – gurkšnį. Kaip gimė šis paveikslas, pasakoja pati dailininkė:

– Šios mano serijos paveikslus įkvėpė įspūdžiai, kilę stebint mišką iš važiuojančio automobilio. Greito judėjimo iškreiptas vaizdas kelia nesibaigiančio judesio įspūdį. Tapydama aš žaidžiau šia matymo iliuzija, kada konkretūs vaizdiniai priartėjus tampa abstrakčia forma. Tik iš nuotolio gali jas atpažinti. Visi šios serijos darbai tapomi juoda spalva ant baltos drobės pagrindo. Aš stengiuosi sugauti mus supančios aplinkos dalies atspindžius, kol jie dar neišnyko. Mano juodų baltų spalvų paletė skirtingai nei senos fotografijos vaizdas primena apie tolimų Šiaurės miškų likimą, jų galimą išnykimą ir galbūt privers dažniau susimąstyti apie tai. Tikiuosi, kad šie darbai vertintojus paskatins daugiau pagalvoti apie rytdieną ir apie mūsų planetos grožį, kurį reikia išsaugoti ne paveiksluose ir nuotraukose, o tikrovėje.

Po šios parodos kūriniai bus perkelti į ligoninės viešąsias erdves, bus rengiamas aukcionas jiems įsigyti, o dailininkai pasiryžę savo misiją tęsti toliau. Lėšos bus skirtos tolesnei organų donorystės programai, padovanojančiai kažkam tolesnio gyvenimo galimybę. S.K.

RE/MAX
Above the Crowd!
FOUR SEASONS REALTY LIMITED Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2

Angele Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 251
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@icloud.com

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. **416-574-4717** (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

STUDENTAI

2016/2017 mokslų metų stipendijų
prašymų anketos jau platinamos

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!
Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!

Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose,
bei savo testamentuose.

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

Dr. Sky Našlėnas
Certified Orthodontist
Associate Staff at the Hospital
for Sick Children

royal york
ORTHODONTICS
smile more.

**BRACES FOR CHILDREN
AND ADULTS**

ELITE Invisalign Providers

SW corner of Bloor and Royal York Rd.

www.RoyalYorkOrtho.com

tel. **416 207-0885**

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – **416-236-1871**
Namų – **416-763-7297**

Tinklapis: **www.dalindateam.com**

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

ANAPILIO parapijos žinios

• Knygelių *Žodis tarp mūsų* gegužės-birželio laida jau gauta, ir ją platina Birutė Matulaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Gegužės 6 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną po 8.30 v.r. Mišių – Šventoji valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

• Pavasarinė kapinių lankymo diena Šv. Jono lietuvių kapinėse bus birželio 5, sekmadienį. Pamaldos kapinių koplyčioje bus 2 v.p.p. Pamokslą sakys kun. N. Šmerauskas.

• Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris (SKLIS) šiais metais vėl rengia šeimų stovyklą „Romuvoje“ rugpjūčio 20-28 d.d. Stovyklavimo pradžia – rugpjūčio 20, šeštadienį, 3 v.p.p., o uždarymas – rugpjūčio 28, sekmadienį, 1 v.p.p. Kaina šeimai – \$280 ir \$20 šeimos narystės mokestis; vienam asmeniui – \$140 ir \$10 nario mokestis. Trumpiau stovyklaujantiems: šeimai už dieną – \$60, o vienam asmeniui – \$30. Rugpjūčio 27, šeštadienį, bus sekmadieninės Mišios ir po jų – bendra vakarienė. Tos vakarienės kaina: suaugusiam – \$7, o vaikui – \$5. SKLIS visiems užtikrina švaros reikmenis, kavą, tvarką, saugumą, bendrą dainą prie laužo ir gerą poilsį. Maistas ir gėrimai – asmeniškai. Stovyklos vadovai – Pranas Vilkelis ir Algis Gelažauskas. Visais reikalais prašome kreiptis į Praną Vilkėlį telefonu (905) 279-1867 arba e-paštu: lac_pranas@hotmail.com.

• Lietuvių šventkelionė į Midlandą šiais metais bus rugpjūčio 28, sekmadienį. Ten galėsime įžengti iškilingai pro šventąsias Gailestingumo metų duris ir pasimelsti už savo lietuvių kankinius, kurių garbei šalia Kanados kankinių šventovės stovi ir lietuviškasis kryžius. Kviečiame visus tą dieną kalendoriuose pasižymėti ir tai šventkelionei ruošti.

• Gegužės 8, sekmadienį, 10 v. r. Mišios už a.a. Lidia Szaruch, Vasagoje 2 v.p.p. už a.a. Oną ir Joną Macijauskus; Delhi 2 v.p.p. už a.a. Juozą ir Teresę Vittrakius.

AUKOS

A.a. Adelės Pakarnienės atminimui L. Pevcevičienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

A.a. Danguolės Baziliauskienės atminimui L. Pevcevičienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

IŠNUOMOJAMAS kambarys arba 1 miegamojo butas II aukšte, Toronte, Scarlett Rd. ir Crailton Crs. Kaina pagal susitarimą (įskaičiuojama vieta automobiliui, skalbykla, elektra, šildymas.) Tel. 289-521-1601 Juratė.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Gegužės 15 d. Sekminės/ Pirmoji komunija; birželio 3-5 d.d. stovyklos „Kretinga“ darbo savaitgalis; birželio 11 d. „Vilties bėgimas“.

• 2016 „Kretingos“ stovykla angliškai kalbantiesiems liepos 3-16 d.d.; lietuviškai kalbantiesiems liepos 17-30 d.d.

• 2016 Šeimų stovykla liepos 31 d. – rugpjūčio 6 d.

• Mirties pranešimai: a.a. Mažvydas Grucė, 29 metų išlydėtas iš mūsų šventovės balandžio 29 d. Paliko mamą Lolitą ir seserį Martą, gimines ir draugus Kanadoje ir Lietuvoje. A.a. Teresė Lorencas, 91 metų, palaidota iš mūsų šventovės balandžio 30 d. Paliko sūnų Ed Loreną.

• Gegužės 8, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. Simoną Ramanauską; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; Novena už gyvas ir mirusias Mamas; už a.a. Mamą Oną; už a.a. Jurgį Šimaitį; už a.a. Eugeniją Juknevičienę ir Stefaniją Čeponienę; už a.a. Marijoną ir Bronių Danilevičius; už a.a. Daną Tamašauską; už a.a. kun. Arvydą Žygą; už a.a. Aldoną Skrupskienę; už a.a. Danutę ir Antaną Damašius; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• **Vilniaus krašto lenkinimas.** Straipsnių rinkinys apie Vilniaus krašto kalbinę padėtį pastarajame šimtmetyje. Išleido Punsko „Aušros“ leidykla, 2015 m. 126 psl., iliustr.

• **Juozas Vercinkevičius.** *Laisvi su laisvais, lygūs su lygiais.* Publicistika. Trakai, Voruta, 2015. 216 psl., iliustr.

• **Kazimieras Garšva.** *Latvijos lietuvių šnektos.* Vilnius, Lietuvių kalbos institutas, 2015, 352 psl. Pirmoji knyga, kurioje aptariamos senbuvių Latvijos lietuvių šnektos ir paskutinių gyvųjų baltų kalbų paribio ryšiai. Prie knygos pridedama garsaploktė su aprašomų šnektų įrašais.

KLMA ŽINIOS

Dviguba paroda apie lietuvių sporto ir dainų švenčių istoriją Šiaurės Amerikoje jau pasibaigė. Parodos pradėjo kelionę per Kanadą Vankuveryje ir aplankė Montrealį, Hamiltoną ir tris lietuvių lankymosi vietas Toronte. Iš viso parodas pasiūžėjo maždaug 300 žiūrovų. Dabar jos bus rodomos Detroite ir pagaliau pasieks namus Čikagoje. Nuoširdžiai dėkojame visiems žiūrovams, aukotojams ir ypačiai Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui, kuris mums suteikė galimybę pasigrožėti mūsų pačių istorija.

KLMA Inf.

LABDAROS ŽINIOS

• Balandžio 19 d. slaugos namuose posėdžiavo naujos sudėties direktorių taryba. Posėdžiui vadovavo pirmininkė

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Gegužės 8, sekmadienį, pamaldų nebus.

• Sekminių pamaldos vyks gegužės 15 d., 11.15 v.r. Pamaldos taip pat vyks gegužės 29 d.

• Gegužės 28, šeštadienį, nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p., mūsų šventovės kieme vyks Moterų draugijos vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas. Viską galima pristatyti gegužės mėnesį prieš ir po pamaldų ir gegužės 27, penktadienį, 6-8 v.v.

• Birželio 12, šeštadienį, parapijos metinė iškyla vyks Stūrmų sodyboje (1587 Liveoak Drive, Mississauga, ON), pradedant pamaldomis 11 v.r.

• Birželio mėnesį pamaldos taip pat vyks 26 d., 11.15 v.r.

Gabija Petrauskienė. Naujas vicepirm. Raimondas Smolskis, sekretorė Rūta Vaišvila ir išdininkė Virginija Pečiulytė. Pasveikinti trys nauji direktoriai: Rauda Rautinš-Dickinson, Virginija Pečiulytė ir Vita Ramanauskaitė-Renyi. Padėkota Julijai Šimonėlytei, kuri išrinkta antram terminui. Taryba peržiūrėjo „Labdaros“ statutą, susipažino su pareigybėmis ir atsakomybėmis. Išklausė GALA (Aukšinio pokylio) pirmininkės Juditos Kavaliauskienės pranešimą apie pokylį, kuris vyks birželio 4 d. ir kuriam aukas priima bei bilietus platina jau dabar Ramunė Stravinskienė tel. 416-767-9306 arba ramunestrav@gmail.com. Taryba patvirtino pokylio lėšų telkimo tikslus. Buvo prisiminti dideli projektai. Juos įgyvendinti leido per du praėjusius GALA pokylius surinktos lėšos. Buvo pastatytas dengtas prieangis prie centrinio įėjimo, nupirkto visiems gyventojams naujos elektrinės lovos.

• Aktyvinimo skyriaus darbuotojas Nerijus Augutis pranešė apie birželio 12 d. vyksiantį *Toronto Challenge* 1 km arba 5 km eitynes miesto centre ir kvietė registruotis eiti už „Labdaros“ slaugos namus. Norinčiuosius prašome kreiptis į Nerijų Augutį darbo valandomis tel. 416-232-2112, ext. 413. Administratoriaus Eric Harela ir ACC įstaigos direktorės Lisa Hiscott pranešimuose pasidžiaugta, kad Ontario provincijos priežiūros kokybės apklausos rezultatai rodo, jog „Labdaroje“ priežiūra geresnė nei kituose slaugos namuose. Patiriame mažiau infekcijų bei kritimų, geriau rūpinamės gyventojų skausmo mažinimu. „Labdaros“ gyventojų amžiaus vidurkis siekia 92 metus. Palyginus su kitais slaugos namais Ontario provincijoje, turime daugiau ilgiau gyvenančių žmonių nei kituose namuose. Mūsų lovų užimtumas siekia 99%.

• Savanoriams padėkos popietė su muzika ir vakariene įvyko „Labdaroje“ balandžio 13 d. Nuoširdi padėka visiems dirbantiems mūsų gyventojų naudai be užmokesčio. Galinčius prisijungti prie savanorių kviečiame skambinti Nerijui Augučiu,

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Montrealio lietuvis Henry Dauderis, buvęs McGill universiteto profesorius, mirė kovo 1 d., sulaukęs 74 m. amžiaus. Jo laidotuvės įvyks mūsų šventovėje gegužės 24, antradienį, 11 v.r. 12 v.r. bus lankymas; Mišios 12 val. Po to bus laidojamas Notre Dame des Neiges kapinėse. Jo žmona Lina Žitkutė-Dauderienė ir šeima kviečia visus dalyvauti.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Gegužės 1, sekmadienį, buvo kun. emeritus dr. Felikso Jucevičiaus gimtadienis – sulaukė 92 metų. Klebonas Paulius Mališka ir parapijiečiai jam linkėjo daug stiprios sveikatos. Dievas telaimina mūsų buvusį mylimą kleboną.

Gegužės 29, sekmadienį, Šv. Elžbietos draugijos komitetas ruošia lengvus pietus po Mišių. Tai pavasario pietūs, todėl narės ir svečiai prašomi apsirengti pavasariškai – pastelinių spalvų drabužiais. Nares, kurios dar neužsimokėjo draugijos mokesčio, tą sekmadienį prašome atsinešti savo draugijos knygelę. Atšvėsime narių pavasario ir vasario gimtadienius, mūsų klebono P. Mališkos gimtadienį, kun. F. Jucevičiaus ir svečių gimtadienius. Visi kviečiami. VL

LITAS

Montrealio lietuvių
kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.

1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5
Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca
Joana Adamonis A.I.B.

savanorių koordinatoriui, darbo valandomis 416-213-2112, ext. 413. Reikalinga pagalba maitinti žmones, jiems skaityti, pabendrauti, t.t.

Administratorius priminė, kad būtina įsigyti video apsaugos sistemą namų viduje bei išorėje, kad padidintume gyventojų saugumą. Taip pat, mažėjant valdžios paramai, o maisto kainoms vis didėjant, prireiks aukų, kad būtų galima išlaikyti ar pagerinti maitinimo kokybę. Jis priminė, kad Ontario provincijoje parama maitinimui vienam gyventojui

yra \$8.22 dienai (visiems trimis valgiams ir užkandžiams). Tuo tarpu valdžios parama kaliniams yra \$14.25 dienai. „Labdaroje“ taip pat pateikiame ir lietuviško maisto bei užkandėlių, norėdami išsaugoti lietuviškos kulinarijos tradicijas – kitaip nei daugelis slaugos namų. Džiaugiamės turėdami sumanią virėją, kuri kasdien gamina šviežią maistą mūsų namų virtuvėje.

• Kitas valdybos posėdis gegužės 24, antradienį, po Viktorijos dienos savaitgalio.

Gabija

MAIRONIO mokyklos žinios

• Mokykloje įvyko Knygnešių dienos skirta šventė: poezijos deklamavimo konkursas ir konferencija, skirta knygnešystės istorijai. Šventės garbės svečiai – Vilkaviškio vysk. Rimantas Norvila ir Lietuvos Vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuviams katalikams prel.

Akimirka iš Knygnešių dienos skirtos šventinės programos
Ntr. A. Minkevičienės